

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: architektura

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Akademia Nauk
Stosowanych w Raciborzu, ul. Akademicka 1, 47-400 Racibórz

Data przeprowadzenia wizytacji: 16-17.01.2024 r.

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	25
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	31
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	34
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	38
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	41
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	43
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	46
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	49
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. inż. Dariusz Grabowski, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. inż. Piotr Srokosz, ekspert PKA
2. prof. dr hab. inż. Magdalena Jagiełło-Kowalczyk, ekspert PKA
3. Krystyna Piecuch, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Krzysztof Feret, ekspert PKA ds. studentów
5. Sara Zemczak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku architektura na profilu praktycznym realizowanym w Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Poprzednia ocena programowa została przeprowadzona w roku akademickim 2017/2018 i miała charakter powtórny, po ocenie warunkowej uchwalonej Uchwałą Prezydium PKA nr 587/2016 z dnia 20 października 2016 r. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wydało Uchwałę nr 176/2018 z dnia 26 kwietnia 2018 r. z oceną pozytywną dla kierunku.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji.

Ocena została przeprowadzona w trybie stacjonarnym. Wszystkie spotkania odbyły się zgodnie z procedurami przy udziale wszystkich członków zespołu oceniającego.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami samorządu studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp do informacji publicznej oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów i sformułowano wstępne wnioski, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	architektura	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	architektura i urbanistyka – 100%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	8 semestrów 240 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	750 h praktyk zawodowych, 30 ECTS 250 h praktyk warsztatowych, 10 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	nie dotyczy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	inżynier architekt	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	74	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2955 h	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	140,2 ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	168 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	75 ECTS	-

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Jednostką organizacyjną Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu, która odpowiada za organizację i nadzór kształcenia w ramach studiów na ocenianym kierunku architektura, jest Instytut Architektury. Podstawowym celem kształcenia jest przygotowanie absolwentów do świadomego i twórczego wykonywania zawodu architekta, w tym zdobycie przez nich niezbędnych kompetencji zawodowych oczekiwanych przez rynek pracy, kierując się wymaganiami wskazanymi w standardach kształcenia.

Przyjęta w Uczelni koncepcja prowadzenia studiów zakłada kształcenie kadr na poziomie pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Absolwent studiów uzyskuje tytuł inżyniera architekta. Jest przygotowany do: a) projektowania architektonicznego i urbanistycznego; b) tworzenia projektów spełniających wymagania estetyczne, użytkowe i techniczne; c) stosowania technik komputerowych w projektowaniu; d) organizacji procesu projektowego. Absolwenci ocenianego kierunku studiów tworzą wyspecjalizowaną kadrę przygotowaną do podjęcia działalności zawodowej w charakterze pracownika pomocniczego w działaniach twórczych, w wykonawstwie i nadzorze budowlanym, w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego. Mogą również znaleźć zatrudnienie w jednostkach administracji samorządowej i państwowej, a także w zawodach pokrewnych. Ponadto, są także przygotowani do podjęcia studiów drugiego stopnia. Przyjęta w Uczelni koncepcję kształcenia cechuje w szczególności: a) nowoczesne kształcenie gwarantujące wysoki poziom zawodowy absolwentów poprzez m.in. ustawiczne aktualizowanie treści kształcenia dostosowujące kompetencje merytoryczne absolwenta do bieżącej sytuacji gospodarczej i potrzeb rynku; b) wspieranie kształcenia zorientowanego na umiejętności praktyczne przejawiające się znacznym udziałem zajęć projektowych w programie studiów; c) zakończenie studiów zwieńczone projektem dyplomowym; d) prowadzenie zajęć przez kadrę posiadającą branżowe doświadczenie zawodowe. W koncepcji kształcenia uwzględniono wymagania stawiane praktycznemu profilowi prowadzonych studiów, co wiąże się m.in. z tym, że studenci zdobywają kompetencje przygotowujące ich do realizacji zadań technicznych, szczególnie w ramach prac dyplomowych mających charakter twórczego rozwiązania postawionego problemu praktycznego.

Konstytucyjnymi dokumentami określającymi ustrój wewnętrzny Uczelni są: Statut, Strategia rozwoju Uczelni oraz Księga Jakości (zatwierdzone uchwałami Senatu oraz zarządzeniami Rektora), w których zawarto zapisy dotyczące m.in. przyjętej w Uczelni misji, wizji i polityki jakości. Misją Uczelni jest m.in.: a) wzbogacanie wiedzy oraz kształcenie wysoko wykwalifikowanych, przedsiębiorczych kadr, zdolnych sprostać wyzwaniom gospodarki światowej; b) aktywny wpływ na rozwój regionu i społeczności lokalnych poprzez oferowanie wysokiej jakości usług edukacyjnych; c) osadzenie działalności w bogatych, narodowych tradycjach akademickich, opartych na takich wartościach, jak: dążenie do prawdy, szacunek dla wiedzy i umiejętności, poszanowanie podmiotowości człowieka, otwartość na nowe idee, rzetelność w upowszechnianiu wiedzy i umiejętności, poczucie odpowiedzialności za jakość dydaktyki, badań i ekspertyz; d) utrzymywanie przyjaznego oraz otwartego miejsca pracy i rozwoju społeczności akademickiej poprzez ciągłe doskonalenie procesów i organizacji. Wizją Uczelni jest kierujący się poszanowaniem uniwersalnych wartości i tradycji akademickich, nowoczesny,

rozpoznawalny nie tylko w regionie, uniwersytet nauk stosowanych, znajdujący swoje ważne miejsce wśród polskich uczelni zawodowych, wspierający dynamiczny rozwój gospodarki regionu w duchu wartości etycznych oraz wysokiej jakości, różnorodnej oferty kształcenia. Uczelnia, kierując się koniecznością zapewnienia wysokiej jakości procesu kształcenia oraz rozwoju kompetencji związanych z profilem praktycznym prowadzonych studiów, przyjęła 7 celów strategicznych oraz 37 celów operacyjnych, wśród których znajduje się m.in.: a) definiowanie i przełożenie na język programu studiów kompetencji zawodowych oczekiwanych przez rynek pracy; b) „projekcja kierunkowa” - elastyczne kształtowanie Uczelni poprzez rozwój istniejących kierunków, poszerzenie oferty edukacyjnej poprzez tworzenie nowych kierunków oraz dostosowanie funkcjonujących - zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy; c) wspieranie procesu stałego rozwijania się, odnawiania i doskonalenia kwalifikacji ogólnych i zawodowych oraz kształtowanie wśród studentów i słuchaczy postaw pożądanych w społeczeństwie permanentnej transformacji pozwalających na utrzymanie przez cały okres ich aktywności zawodowej poczucia otwartości na zmiany zachodzące we współczesnym świecie oraz w ich najbliższym otoczeniu; d) rozwój E-learningu, umożliwiający Uczelni realizację nauczania w praktyce na miarę potrzeb współczesnego społeczeństwa informacyjnego poprzez rozwijanie i prowadzenie nauczania wspartego dodatkowo technologiami internetowymi; e) stałe podnoszenie poziomu jakości kształcenia; f) podtrzymanie istniejących oraz nawiązywanie nowych kontaktów z instytucjami zagranicznymi w ramach programów międzynarodowych oraz umów bilateralnych w celu zwiększenia wymiany zagranicznej pracowników i studentów; g) stworzenie efektywnego systemu współpracy Uczelni z jej bliższym (region Śląska) i dalszym (kraj, zagranica) otoczeniem gospodarczym i akademickim celem zintensyfikowania działań na rzecz upracticznienia kierunków prowadzonych w Uczelni oraz w celu poszerzenia kontaktów naukowych i dydaktycznych; h) kooperacja z otoczeniem gospodarczym i współdziałanie z pracodawcami w zakresie konsultacyjno-doradczym, co stanowi kluczowy element udoskonalania oferty edukacyjnej Uczelni uwzględniającej potrzeby lokalnego otoczenia gospodarczego; i) dbałość o prawidłowe relacje w środowisku akademickim, aby wszystkie grupy (nauczyciele akademicki, pracownicy administracji, studenci) mogły z powodzeniem realizować swoje cele i kreować wspólne wartości akademickie; j) stworzenie studentom sprzyjających warunków dla ich intelektualnego rozwoju oraz kształtowania ich wiedzy i kwalifikacji zgodnie z zapotrzebowaniem rynku i z uwzględnieniem indywidualnego podejścia do potrzeb, umiejętności i oczekiwań danego studenta; k) rozwój i prowadzenie działalności naukowej wspierającej proces dydaktyczny. Prowadzona w Uczelni polityka jakości ma na celu: a) kształcenie studentów na najwyższym poziomie – zgodnie z zasadą wolności nauki i zachowaniem specyfiki prowadzonych kierunków studiów; b) podniesienie rangi pracy dydaktycznej, stałe doskonalenie stosowanych metod dydaktycznych w celu poprawy efektywności osiągania efektów uczenia się; c) powiązanie programów studiów z najnowszymi osiągnięciami nauki i techniki oraz wymaganiami rynku pracy; d) stały rozwój kadry dydaktycznej; e) ciągłe doskonalenie działań na bazie systematycznego gromadzenia i analizowania informacji od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych; f) osiągnięcie satysfakcji interesariuszy Uczelni z rezultatów kształcenia, w tym przede wszystkim zadowolenia studentów, absolwentów i ich pracodawców; g) budowanie i szerzenie kultury jakości wśród studentów i pracowników uczelni; h) utrzymanie i modernizację infrastruktury i wyposażenia, zapewniające realizację usług w najwyższym standardzie; i) podejmowanie działań popularyzujących naukę na rzecz społeczności lokalnej; j) rozwój współpracy międzynarodowej w zakresie wymiany studentów. Cele i koncepcja kształcenia realizowane na ocenianym kierunku są zgodne z misją, strategią i polityką jakości Uczelni. Powiązanie przyjętych w Uczelni strategicznych założeń i realizowanej na ocenianym kierunku koncepcji kształcenia jest szczególnie widoczne w zakresie:

a) integracji programu studiów z praktyką zawodową realizowaną w branży architektonicznej; b) wyposażania absolwentów w umiejętności interdyscyplinarne i kompetencje zawodowe odpowiadające wymaganiom i wyzwaniom nowoczesnego rynku pracy; c) przygotowania studentów do pracy zawodowej, opartej na rzetelnej wiedzy i wartościach etycznych, takich jak: poszanowanie praw jednostki, dążenie do prawdy, czy szacunek dla człowieka i wiedzy.

Studia na kierunku architektura zostały w sposób sformalizowany (uchwały Senatu) przyporządkowane do dyscypliny architektura i urbanistyka. Przyjęta koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w tej dyscyplinie. Ponadto, koncepcja i cele uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku, dotyczy to następujących zagadnień: architektura jednorodzinnych zespołów mieszkaniowych; modernistyczna architektura Gliwic, projektowanie obiektów motoryzacyjnych; architektura energoaktywna po 2021 roku; odnowa krajobrazu miejskiego; energetyka odnawialna i projektowanie zrównoważone; informacja wizualna dotycząca procesów energetycznych w obiektach architektury komercyjnej i komercjalizacji przestrzeni miejskiej; rola i znaczenie centrum handlowego w kształtowaniu przestrzeni współczesnego miasta; wpływ współczesnego centrum handlowego na architektoniczno-urbanistyczną oraz estetyczną strukturę miasta; problematyka ponownego wykorzystania do nowych funkcji budynków i terenów, w tym przemysłowych; socjalne budownictwo mieszkaniowe na terenie miast Zabrze i Gliwic - możliwości przekształceń systemowych; zarządzanie rozwojem przestrzennym; rewitalizacja przestrzeni publicznych i podnoszenie jakości terenów zdegradowanych; modelowe rozwiązania przekształceń terenów przemysłowych w nowoczesne dzielnice; obszary metropolitalne i wielkie miasta a problem rozwoju i wykorzystania odnawialnych źródeł energii; równoważenie rozwoju miast; strategie rozwoju małych miast; rewitalizacja i rewitalizacja przestrzeni miejskich; smart city; adaptacja miast do zmian klimatu; błękitno-zielona infrastruktura; historia i teoria architektury; konserwacja zabytków; ochrona tożsamości kulturowej i przekształceń terenów i obiektów zdegradowanych; metodologia procesu projektowania; zagospodarowanie obiektów przemysłowych.

Zgodnie ze strategią i polityką jakości przyjętą i realizowaną w Uczelni, koncepcja kształcenia zakłada fundamentalne znaczenie zgodności treści programu studiów na kierunku architektura z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz zawodowego rynku pracy, co uwidocznione jest w zapewnieniu absolwentom studiów na ocenianym kierunku stosownego przygotowania do podjęcia studiów drugiego stopnia, po ukończeniu których nabywają możliwość ubiegania się o uzyskanie uprawnień zawodowych do projektowania obiektów budowlanych lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do architektury obiektu budowlanego bez ograniczeń (po odbyciu stosownej praktyki zawodowej).

Cele i koncepcja kształcenia na kierunku architektura zostały określone w ramach działalności wewnętrznych organów opiniotwórczych i doradczych Uczelni, w składach których znajdują się przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych (pracowników i studentów), a także przedstawiciele wiodących na regionalnym rynku przedsiębiorstw oraz instytucji i organizacji branżowych, stanowiący interesariuszy zewnętrznych (Rada Konsultacyjna). Przykładem współpracy interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych oraz ich wpływu na koncepcję kształcenia jest uwzględnienie w programie studiów podstawowego wymagania, którym jest uzyskanie kompetencji zawodowych umożliwiających funkcjonowanie w zawodzie inżyniera architekta. Przykładem bezpośredniego wpływu otoczenia społeczno-gospodarczego na koncepcję kształcenia jest wprowadzenie do programu studiów zajęć, których treści obejmują najnowsze rozwiązania projektowe związane z właściwym

uwzględnieniem wymagań dotyczących oświetlenia we wnętrzach obiektów architektonicznych czy najistotniejsze zagadnienia z chemii i mykologii budowlanej (np. w przedmiocie *fizyka budowli*). Z kolei przykładem współpracy studentów i przedstawicieli podmiotów gospodarczych jest określanie bieżącej tematyki prac studialnych i projektowych realizowanych w ramach semestralnych ćwiczeń projektowych oraz projektów dyplomowych inżynierskich, która stanowi niezbędne uzupełnienie zbioru kluczowych umiejętności oczekiwanych od absolwentów wchodzących na nowoczesny rynek pracy. Mocny i pozytywny wpływ pracowników Uczelni uwidacznia się w realizacji programu studiów z dużym udziałem zajęć in situ, pozwalających w pełni kształtować kluczowe dla zawodu architekta kompetencje ściśle związane z właściwie uformowaną wrażliwością artystyczną twórcy.

Przyjęte w Uczelni cele i koncepcja kształcenia na kierunku architektura nie zawierają aspektu nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, lecz po okresie pandemii Uczelnia jest przygotowana do wprowadzenia do procesu realizacji przyjętej koncepcji nowoczesnych narzędzi z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, które zapewniają spełnienie specyficznych dla kierunku architektura uwarunkowań umożliwiających pełne osiągnięcie przez studentów założonych celów kształcenia.

Efekty uczenia się, zawarte w programie studiów na ocenianym kierunku zostały sformułowane w brzmieniu ściśle odpowiadającym efektom zawartym w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta ujętego w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lipca 2019 roku, utrzymując ich podział na ogólne i szczegółowe. Efekty ogólne w kategorii wiedzy uzupełniono o trzy dotyczące znajomości: podstawowej terminologii związanej z funkcjonowaniem biblioteki oraz zasadami korzystania ze jej zbiorów i usług; przepisów BHP i ochrony przeciwpożarowej; sposobów zapobiegania pożarom; wpływu ćwiczeń na organizm człowieka; sposobów podtrzymania zdrowia i sprawności fizycznej a także zasad organizacji zajęć ruchowych. Efekty ogólne w kategorii umiejętności uzupełniono o trzy dotyczące: korzystania ze zbiorów tradycyjnych, elektronicznych i usług biblioteki; organizowania bezpiecznego stanowiska pracy; posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym; przeprowadzania ewakuacji na wypadek pożaru lub innych miejscowych zagrożeń; umiejętności ruchowych z zakresu gier zespołowych, sportów indywidualnych, turystyki kwalifikowanej oraz przydatnych do organizacji i udziału w grach i zabawach ruchowych, sportowych i terenowych; włączania się w prozdrowotny styl życia oraz kształtowania postaw sprzyjających aktywności fizycznej na całe życie. Efekty ogólne w kategorii kompetencji społecznych również uzupełniono o trzy związane z: zdobywaniem i rozszerzaniem wiedzy korzystając ze zgromadzonych zbiorów i oferowanych usług bibliotecznych; myśleniem i działaniem na rzecz bezpieczeństwa studentów w uczelni; współpracą w zakresie tworzenia probezpiecznych postaw; troską o zagospodarowanie czasu wolnego poprzez różnorodne formy aktywności fizycznej. Należy stwierdzić, że kierunkowe efekty uczenia się, przypisane do prowadzonych w Uczelni studiów pierwszego stopnia na kierunku architektura, są zgodne z przyjętą koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym, a także są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w zakresie dyscypliny architektura i urbanistyka, do której oceniany kierunek jest przyporządkowany, jak również ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Treści kierunkowych efektów uczenia się są prawidłowo wyważone i możliwe do osiągnięcia, a ich sformułowania pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji. Reprezentują systemowe podejście do rozwiązywania problemów inżynierskich z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi i technik, podkreślając przy tym znaczenie aspektów pozatechnicznych, np. ekonomicznych, prawnych

i społecznych. Szczegółowa analiza kierunkowych efektów uczenia się wykazała występowanie pewnych mankamentów, które dotyczą sposobu sformułowania efektów ogólnych należących do kategorii wiedzy, np. „potrafi wykorzystać wiedzę”, kompetencji społecznych, np. „potrafi myśleć i działać”, czy umiejętności, np. „zna zasady bezpieczeństwa” – sformułowania wskazują na ich przynależność odpowiednio do kategorii umiejętności i wiedzy. **Rekomenduje się** wprowadzenie do zbioru efektów zdefiniowanych na poziomie kierunku stosownych korekt, aby w oczywisty i jednoznaczny sposób reprezentowały swoje przyporządkowanie do danej kategorii.

Z analizy porównawczych zestawień kierunkowych efektów uczenia się z kwalifikacjami zawartymi w charakterystykach drugiego stopnia ujętych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 roku wynika, że przyjęte efekty uczenia się zostały prawidłowo przyporządkowane do 6 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji dla profilu praktycznego, a także zawierają pełny zakres efektów dla studiów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Wyniki analiz wzajemnych przyporządkowań efektów i ich charakterystyk drugiego stopnia ujawniły występowanie pewnych nieścisłości, np.: efektem ogólnym należącym do kategorii wiedzy przyporządkowano charakterystyki efektów należących do kategorii umiejętności (PS6_UO), czy kompetencji społecznych (P6S_KR, P6S_KO), z kolei efektem należącym do kompetencji społecznych przyporządkowano charakterystyki efektów należących do kategorii umiejętności (P6S_UU). Podobna sytuacja występuje również w przypadku przyporządkowań opracowanych dla efektów szczegółowych. **Rekomenduje się** wprowadzenie do zestawień porównawczych efektów zdefiniowanych na poziomie kierunku stosownych korekt, aby w oczywisty i jednoznaczny sposób reprezentowały wzajemne przyporządkowania w tej samej kategorii, a także w przejrzysty sposób definiowały kwalifikacje i kompetencje absolwenta kierunku architektura.

Analiza efektów uczenia się sformułowanych na poziomie zajęć wskazuje, że właściwie uszczegóławiają kierunkowe efekty uczenia się oraz że ich sformułowania umożliwiają ich osiągnięcie i weryfikację. W prawidłowy sposób reprezentują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zarówno na poziomie ogólnym, jak i szczegółowym, uwzględniając przy tym obszary: projektowania i jego kontekstu, zagadnień uzupełniających, praktyki zawodowej oraz pracy dyplomowej. Przykładem mogą być efekty z kategorii wiedzy sformułowane na poziomie zajęć fizyka budowli: „zna rodzaje i właściwości oraz zakresy stosowania materiałów budowlanych; ma niezbędną wiedzę na temat współczesnych technologii budowlanych - szczególnie w zakresie izolacji cieplno-akustycznych oraz przeciw wilgotnościowych”, który w prawidłowy sposób uszczegóławia efekt kierunkowy „zna i rozumie problemy konstrukcyjne, budowlane i inżynierskie związane z projektowaniem budynków”.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku architektura są zgodne z przyjętą misją i strategią Uczelni i mieszczą się w dyscyplinie architektura i urbanistyka, do której kierunku został przyporządkowany. Prowadzony w Uczelni kierunek architektura zapewnia nabycie kwalifikacji w zakresie wiedzy i umiejętności oraz osiągnięcie kompetencji społecznych wymaganych w wykonywaniu zawodu inżyniera architekta. Koncepcja i cele programu studiów zostały opracowane przy współudziale interesariuszy wewnętrznych, tj. kadry akademickiej i studentów oraz zewnętrznych, których reprezentowali przedstawiciele branży architektonicznej. Są odpowiedzią na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy, ściśle związanych z lokalnymi przedsiębiorstwami branży architektonicznej.

Efekty uczenia się w kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przyporządkowane prowadzonym w Uczelni studiom są zgodne z przyjętą koncepcją i celami kształcenia, a także z szóstym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Kierunkowe efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny architektura i urbanistyka, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku architektura. Uwzględniają w szczególności umiejętności praktyczne oraz nabycie znajomości języka obcego. Zawierają pełny zakres efektów dla studiów o profilu praktycznym, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich. Są w pełni zgodne ze standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu architekta.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku architektura obejmuje kształcenie w formie stacjonarnej. Treści zostały podzielone na pięć kategorii: projektowanie (A), kontekst projektowania (B), treści w ramach zajęć uzupełniających (C), treści praktyk (D) oraz objęte realizacją dyplomu (E). Treści przyporządkowane do kategorii A obejmują: podstawy kompozycji w architekturze; elementy projektowania, w tym poszukiwanie rozwiązania projektowego za pomocą szkiców odręcznych oraz modelu; tworzenie prostych układów funkcjonalno-przestrzennych w powiązaniu z elementami krajobrazu, także krajobrazu miejskiego; podstawy urbanistyki, w tym adaptację, rewitalizację, rewitalizację zespołów osadniczych i prognozy transformacji i rozwoju; projektowanie architektoniczne, w tym struktury procesu projektowania, uwarunkowania psychologii twórczości, metody i strategie projektowania architektonicznego w pracach wybranych architektów, znaczenie

technik opracowania i prezentacji projektu architektonicznego; projektowanie urbanistyczne, w tym kształtowanie programów i układów przestrzennych zespołów mieszkaniowych, również w aspekcie rozwiązań futurystycznych, czasoprzestrzenną zmienność środowiska mieszkaniowego adaptowanego do potrzeb specjalnych grup ludności; aspekty uniwersalności i zrównoważenia w projektowaniu; podstawy planowania miast; detal architektoniczny; projektowanie wnętrz; projektowanie ruralistyczne i specjalistyczne (wynikające z lokalnych uwarunkowań na obszarach objętych eksploatacją górniczą i terenach zrównoważonej produkcji rolniczej). Treści objęte kategorią B obejmują zagadnienia: z matematyki, w tym badanie przebiegu zmienności funkcji, całki i ich zastosowania, rachunek macierzowy, metody rozwiązywania układów równań liniowych, czy wybrane elementy geometrii analitycznej; energooszczędności w budownictwie i architekturze, w tym projektowanie budynków energooszczędnych i niskoenergetycznych oraz kształtowanie środowiska cieplnego człowieka w kontekście zmieniających się warunków termicznych środowiska zewnętrznego, z uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii w budownictwie; architektury współczesnej i awangardy w architekturze; historii urbanistyki i budowy miast; komunikacyjne, związane z projektowaniem i planowaniem urbanistycznym; związane z rozwojem myśli projektowej, ewolucją form stylistycznych i rozwiązaniami przestrzennymi w ujęciu chronologiczno-problematycznym na tle przemian cywilizacyjnych, kulturowych, społeczno- gospodarczych i politycznych; architektury krajobrazu i projektowania terenów zieleni; ochrony dziedzictwa i kulturoznawstwa; organizacji procesu inwestycyjnego; prawa budowlanego i etyki zawodu; ekonomiki budynku i inwestycji; materiałoznawstwa; fizyki i mechaniki budowli; konstrukcji budowlanych, w tym drewnianych, metalowych, murowych, żelbetowych i ich podstawowych układów nośnych oraz podporowych; instalacji budowlanych, w tym wodociągowych, klimatyzacyjnych, ogrzewczych, kanalizacyjnych i odwadniających; analizy systemów infrastruktury technicznej miasta zapisanych w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego; geometrii wykreślnej oraz rysunku odręcznego; technik komputerowych, technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych; modelowania, w tym kształtowania form przestrzennych, celowego projektowania, świadomego wykorzystania elementów formy, kompozycji, materiałów i narzędzi. W treściach programowych należących do tej kategorii ujęto również zagadnienia dotyczące nowoczesnych technik i metod pracy inżyniera architekta związanych z aktualnie stosowanymi w branży projektowej i wykonawczej programami komputerowymi, w tym operującymi w technologii BIM. Treści należące do kategorii C obejmują: podstawy udzielania pierwszej pomocy, w tym aspekty prawne, łańcuch przeżycia oraz system ICE; podstawowe przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy; zagadnienia dotyczące korzystania z bibliotek naukowych; kształtowanie i rozwijanie estetycznej wrażliwości, w tym umiejętności formułowania estetycznych opinii, wykorzystywania zasad estetyki w praktyce architektonicznej; rolę dzieł sztuki w kontekście kulturowym; uwzględnianie podstawowych wymagań dotyczących oświetlenia w projekcie architektonicznym, a także zagadnienia wiążące teorię architektury z psychologią poznawczą (np. percepcja formy, krajobrazu, zagadnienia pamięci w postrzeganiu środowiska architektonicznego, itp.) i psychologią środowiskową (m.in. problemy orientacji w środowisku, terytorializm, psychologia miejsca, partycypacja w projektowaniu, itp.). Dobór treści kształcenia w zakresie znajomości języków obcych (tematyka i słownictwo, funkcje komunikacyjne i struktury gramatyczne uwzględniające język specjalistyczny) został dokonany we właściwy sposób i zapewnia osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się związanych z umiejętnościami porozumiewania się w wybranym języku nowożytnym na poziomie co najmniej B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Treści programowe realizowane w kategoriach D i E we właściwy sposób finalizują kształtowanie przewidzianej programem studiów sylwetki

absolwenta kierunku architektura. Treści programowe przewidziane w realizacji programu studiów są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny architektura i urbanistyka, do której oceniany kierunek jest przyporządkowany. Treści uwzględniają normy i zasady, zagadnienia związane z aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku architektura, takie jak: projektowanie dostępnego budownictwa mieszkaniowego, projektowanie uniwersalne, rewitalizacja obiektów i terenów przemysłowych, ochrona klimatu i środowiska czy projektowanie z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnością. Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów, a także zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu architekta.

Realizacja programu studiów na ocenianym kierunku trwa 8 semestrów i kończy się uzyskaniem przez absolwenta tytułu zawodowego inżyniera architekta. Pod względem nakładu pracy, program studiów na kierunku architektura charakteryzuje się następującymi wskaźnikami:

- nakład pracy konieczny do ukończenia studiów wynosi 240 punktów ECTS;
- całkowita liczba godzin realizowanych w ramach zajęć zorganizowanych w bezpośrednim kontakcie nauczyciela i studenta wynosi 2955, którym przypisano 140,2 punktu ECTS, co stanowi 58,4% całkowitej liczby punktów ECTS;
- zajęcia w grupie treści do wyboru obejmują łącznie 75 punktów ECTS, co stanowi 31,3% ogólnej liczby punktów ECTS;
- zajęcia związane z kształtowaniem umiejętności praktycznych obejmują łącznie 168 punktów ECTS, co stanowi 70,0% ogólnej liczby punktów ECTS;
- zajęcia związane z naukami humanistyczno-społecznymi obejmują 6 punktów ECTS;
- zajęcia z wychowania fizycznego obejmują 60 godzin (bez przyznanych punktów ECTS);
- zajęcia w grupie przedmiotów A1 (projektowanie architektoniczne i urbanistyczne) obejmują 1245 godzin w kontakcie bezpośrednim nauczyciela i studenta oraz 85 punktów ECTS;
- zajęcia w grupie przedmiotów A2 (projektowanie ruralistyczne, wnętrz i specjalistyczne) obejmują 120 godzin w kontakcie bezpośrednim nauczyciela i studenta oraz 10 punktów ECTS;
- zajęcia w grupie przedmiotów B1 (teoria i historia architektury, urbanistyki itp.) obejmują 330 godzin w kontakcie bezpośrednim nauczyciela i studenta oraz 26 punktów ECTS;
- zajęcia w grupie przedmiotów B2 (inżynieria, technika i technologia) obejmują 405 godzin w kontakcie bezpośrednim nauczyciela i studenta oraz 30 punktów ECTS;
- zajęcia w grupie przedmiotów B3 (warsztat projektowy) obejmują 360 godzin w kontakcie bezpośrednim nauczyciela i studenta oraz 25 punktów ECTS;
- zajęcia w grupie przedmiotów C (uzupełniające) obejmują 265 godzin w kontakcie bezpośrednim nauczyciela i studenta oraz 14 punktów ECTS;
- praktyki (grupa D) obejmują: 765 godzin w kontakcie bezpośrednim, 1000 godzin całkowitego nakładu pracy oraz 40 punktów ECTS;

- realizacja pracy dyplomowej (grupa E) obejmuje 65 godzin w kontakcie bezpośrednim nauczyciela i studenta oraz 10 punktów ECTS;
- struktura form zajęć jest następująca: wykłady stanowią 25,1%, ćwiczenia audytoryjne 21,0%, ćwiczenia laboratoryjne 9,1%, ćwiczenia projektowe 44,8% ogólnej liczby godzin realizowanych w formie zorganizowanej w kontakcie bezpośrednim nauczyciela i studenta.

Na podstawie szczegółowej analizy programu studiów, wyznaczonych wskaźników nakładów pracy, danych przedstawionych w raporcie samooceny, a także zależności zawartych w kartach informacyjnych zajęć należy stwierdzić, że czas trwania studiów, całkowity nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, nakłady pracy wyrażone w godzinach wszystkich zajęć zorganizowanych w formie bezpośredniego kontaktu nauczyciela i studenta, a także pracy własnej studenta przypisane do zajęć i grup zajęć są poprawnie oszacowane i zgodne z obowiązującymi wymaganiami, w tym zapisanymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu architekta, a także zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. W kartach informacyjnych zajęć jednemu punktowi ECTS odpowiada nakład godzinowy pracy zawierający się w przedziale 25-30.

W programie studiów, wśród form zajęć dominują przede wszystkim ćwiczenia projektowe, które uzupełniane są ćwiczeniami audytoryjnymi i laboratoryjnymi oraz wykładami informacyjnymi i problemowymi. Zajęcia mające formę wykładów stanowią ok. 25% ogólnej liczby godzin przeznaczonych na realizację zajęć w formie zorganizowanej w bezpośrednim kontakcie nauczyciela i studenta. Jest to właściwe dla studiów kształtujących kompetencje inżynierskie o profilu praktycznym, w których główna uwaga skoncentrowana jest na zajęciach mających formy aktywizujące. Należy podkreślić, iż udział form projektowych w zajęciach ćwiczeniowych, kształtujących u studentów właściwe dla kierunku architektura kompetencje praktyczne/zawodowe, stanowi ok. 45% wszystkich zajęć zorganizowanych w bezpośrednim kontakcie nauczyciela i studenta. Stwierdza się, że dobór form zajęć i proporcje liczby ich godzin realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów przyjętych w programie studiów efektów uczenia się.

Pierwszy semestr realizacji programu studiów na ocenianym kierunku obejmuje grupę zajęć należących do wymagań ogólnych i podstawowych, które związane są przede wszystkim z wybranymi zagadnieniami z *matematyki i geometrii wykreślnej*. W semestrze tym realizowane są również zajęcia ściśle związane z kierunkiem studiów: *rysunek odręczny, podstawy kompozycji w architekturze, elementy projektowania, czy elementy przekazu projektu architektonicznego*, które wprowadzają m.in. podstawowe pojęcia z kompozycji plastycznej, kompozycji architektonicznej, ucząc twórczego myślenia w tworzeniu modelu przestrzennego i tworząc w ten sposób podwaliny wiedzy dotyczącej metod, środków kreowania i sposobów komunikacji i współpracy architekta z otoczeniem. Dodatkowo, zajęcia z *technik komputerowych* przygotowują studenta do praktycznego wykorzystywania komputerowych pakietów oprogramowania wspomagających codzienną pracę w zawodzie inżyniera architekta. Uzupełnieniem są zajęcia z *budownictwa i materiałoznawstwa*, które rozbudowują specyficzny kontekst projektowania architektonicznego. Część zagadnień realizowanych w pierwszym semestrze (np. z *budownictwa i materiałoznawstwa, czy rysunku odręcznego*) pogłębianą jest w semestrze drugim, stanowiąc cenne wprowadzenie do zajęć kierunkowych związanych z przygotowaniem graficznej części dokumentacji architektonicznej przy wykorzystaniu specjalizowanych narzędzi komputerowych (*komputerowe wspomaganie projektowania*) czy *historii i teorii architektury oraz podstaw urbanistyki*. W semestrze tym student przystępuje do tworzenia

pierwszych, prostych układów funkcjonalno-przestrzennych w powiązaniu z elementami krajobrazu (*wstęp do projektowania*), które konfrontuje z opracowanymi przez siebie elementami dokumentacji inwentaryzacyjnej obiektu budowlanego (*praktyka inwentaryzacyjna*) i analizami kompozycji przestrzeni (*plener*). W trzecim semestrze zajęcia rozbudowują synergiczny kompleks idei projektowania (*projektowanie architektoniczne, projektowanie urbanistyczne, projektowanie wnętrz*) oraz jej kontekstu (*historia i teoria architektury, fizyka budowli, mechanika budowli*), przy czym pogłębiane są jednocześnie umiejętności warsztatowe oraz autokreacja osobowości artystycznej studenta (*rysunek i malarstwo*). W czwartym semestrze proces nauczania i uczenia się pogłębia treści w zakresie *projektowania architektonicznego i urbanistycznego*, uzupełniając je o umiejętności kształtowania nowej przestrzeni w zastanym środowisku kulturowym i przyrodniczym (*projektowanie ruralistyczne*). Kontekst projektowania rozszerzają zajęcia z *modelowania* form przestrzennych oraz dotyczące wybranych zagadnień z projektowania *konstrukcji i instalacji budowlanych*, poruszając przy tym współczesne problemy *energooszczędności w budownictwie i architekturze*. W semestrze tym wiedza, umiejętności i kompetencje studenta umożliwiają mu wzięcie udziału w *praktyce inwentaryzacyjno-urbanistycznej*, podczas której przeprowadza analizę terenu w aspekcie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy. Semestr piąty skupia się na pogłębieniu treści z semestru czwartego, dotyczących projektowania architektonicznego i jego kontekstu, poszerzając je o wybrane elementy *historii sztuki i zabytków regionu*, poruszając najważniejsze *aspekty uniwersalności i zrównoważenia w projektowaniu*, czy prezentując specyficzne dla regionu problemy natury architektonicznej *komunikacji i elementów zaplecza motoryzacji*. Semestr szósty skupia się na kształtowaniu u studenta umiejętności opracowywania materiałów wyjściowych do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (*podstawy planowania miast*), przeprowadzania analiz sieci technicznych miasta: wodnokanalizacyjnych, energetycznych, łączności, sieci dróg kołowych, kolejowych, wodnych, rowerowych, systemu zieleni, parków i stref rekreacji, czy gospodarki odpadami (*infrastruktura techniczna miasta*), samodzielnego projektowania krajobrazu miejskiego i otwartego (*architektura krajobrazu i projektowanie terenów zieleni*), poszerzając dodatkowo kontekst projektowania o najistotniejsze elementy *organizacji procesu inwestycyjnego, czy prawa budowlanego*. Po semestrze szóstym student jest już przygotowany do aktywnego uczestniczenia w zajęciach semestru siódmego, związanych z *projektowaniem specjalistycznym*, w tym z *projektowaniem w kontekście kulturowym*, doskonalić swoje umiejętności w zakresie odręcznego rysowania projektowanych form i detali architektonicznych z zastosowaniem poznanych systemów konstrukcyjnych, technologicznych i materiałowych (*detal architektoniczny*) i realizując jednocześnie *projekt dyplomowy inżynierski*, w którym prezentuje samodzielnie rozwiązany problem mający charakter aplikacyjny, wdrożeniowy, wynikający z potrzeb lokalnego otoczenia gospodarczego. W semestrze ósmym przewidziano ostatnią część *praktyki zawodowej*, która ze względu na wysoki stopień stanu zaawansowania osiągniętych przez studenta efektów uczenia się umożliwia mu wzięcie aktywnego i czynnego udziału w twórczym rozwiązywaniu złożonych zadań praktycznych, charakteryzujących codzienną pracę inżynierów w branży architektonicznej. Stwierdza się, że zajęcia tworzą powiązany merytorycznie i logicznie układ (od wymagań ogólnych i podstawowych do zasadniczych-kierunkowych, zachowując prawidłowe proporcje poszczególnych ich grup i kategorii), który pozwala na osiąganie wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

W programie studiów przewidziano możliwość wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym od 30% całkowitej liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów. Zajęcia do wyboru zlokalizowane są zarówno w grupie wymagań ogólnych (np. *język obcy*, semestry 1-

4) jak i w grupie wymagań ściśle związanych z kierunkiem studiów (np. *projektowanie w kontekście kulturowym*, semestr 7). Wyniki analizy programu studiów, w aspekcie rozmieszczenia zajęć obieralnych, a także zasad wyboru tych zajęć przez studentów (sformalizowanych procedurą WSZJK), pozwalają stwierdzić, że program studiów na ocenianym kierunku umożliwia studentom elastyczne kształtowanie własnej ścieżki rozwoju już od pierwszego semestru, przez cały okres studiów.

W programie studiów ujęto zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, którym przypisano 168 punktów ECTS zgodną z obowiązującymi przepisami prawa. Zajęcia obejmują większość przedmiotów należących do grupy wymagań kierunkowych, w szczególności te, w których formy realizacji przewidują czynności praktyczne związane z wykonywaniem przez studentów zadań projektowych i laboratoryjnych (np. *podstawy kompozycji w architekturze*, *projektowanie wnętrz*, *projektowanie urbanistyczne* czy *techniki komputerowe*).

Program studiów na ocenianym kierunku obejmuje kształcenie w zakresie języka obcego (angielskiego lub niemieckiego), które realizowane jest w wymiarze 120 godzin (w bezpośrednim kontakcie nauczyciela i studenta) w semestrach 1-4 (zajęciom przypisano 8 punktów ECTS). Liczba godzin zajęć zorganizowanych z języka obcego oraz godzin pracy własnej studenta pozwala na nabycie umiejętności na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Zgodnie z obowiązującymi wymogami prawa, w programie studiów przewidziano zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych i/lub społecznych (H/S), którym przyporządkowano 6 punktów ECTS. W planie studiów wskazano następujące zajęcia z dziedziny H/S: *psychologia architektury* (1 pkt ECTS), *ochrona środowiska i ekologia* (1 pkt ECTS), *historia sztuki i zabytki regionu* (2 pkt. ECTS), *estetyka* (1 pkt ECTS), *światło w architekturze* (1 pkt ECTS). Pewne wątpliwości budzą treści przedmiotu *ochrona środowiska i ekologia* (zagadnienia struktury środowiska przyrodniczego i przyrodniczo-kulturowego, jego różnych form degradacji i ochrony; wartości przyrodnicze danego terenu, w aspekcie dokumentów planistycznych; analiza środowiskowa terenu w aspekcie oceny jego przydatności), które są wyraźnie powiązane z treściami kierunkowymi i nie dotyczą zagadnień charakterystycznych dla dziedzin H/S. Należy jednak stwierdzić, że wycena nakładów pracy w punktach ECTS zajęć faktycznie należących do grupy H/S spełnia wymagania określone w obowiązujących przepisach prawa.

W programie studiów nie przewidziano zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w formie kształcenia hybrydowego. Jednakże, stacjonarne zajęcia dydaktyczne mogą być wspierane usługami związanymi ze zdalnym udostępnianiem zasobów dydaktycznych Uczelni. Biorąc pod uwagę wprowadzone regulacje oraz przykłady ich funkcjonowania w procesie dydaktycznym realizowanym na ocenianym kierunku należy stwierdzić, że możliwości realizacji programu studiów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełniają aktualnie obowiązujące przepisy w tym zakresie.

Zależnie od specyfiki przedmiotu, stosowane są różne formy angażowania studentów w realizację zajęć (praca indywidualna, w grupie, w parach), przykładając szczególną uwagę do skutecznej motywacji studentów do aktywnego i twórczego działania, charakterystycznego dla przyszłej działalności zawodowej. W procesie realizacji programu studiów na ocenianym kierunku wykorzystywane są następujące metody kształcenia:

- w odniesieniu do wykładów - są to powszechnie stosowane metody asymilacji wiedzy: podające, opisujące (słowne, akroamatyczne), oglądowe i eksponujące, konwersatoryjne i problemowe, wspierane pokazem (w głównej mierze prezentacjami multimedialnymi), służące przedstawianiu

zjawisk, metod, technik, technologii, rozwiązań inżynierskich, ze wskazaniem obecnych rozwiązań jak i trendów rozwojowych, w tym *in situ* (wizje i analizy w terenie);

- w odniesieniu do ćwiczeń - są to zarówno metody asymilacji, jak i samodzielnego dochodzenia do wiedzy, w tym poszukiwawcze, polegające na odnalezieniu i przedstawieniu rozwiązania postawionego problemu (obejmujące rozmowę dydaktyczną, korektę/konsultację), oglądowe (np. praca z materiałem graficznym/modeliem przestrzennym), praktyczne (w przypadku ćwiczeń mających charakter zajęć audytoryjnych i pokazowych), oparte na działaniu praktycznym (w przypadku zajęć laboratoryjnych i projektowych, na których zadania praktyczne rozwiązywane są indywidualnie i zespołowo), pracy (w przypadku praktyki zawodowej) i problemowe (w przypadku zajęć seminaryjnych angażujących studentów w dyskusje prowadzące do indywidualnego i zespołowego rozwiązania postawionego problemu);
- w odniesieniu do pracy własnej studentów - przede wszystkim oparte na działaniu praktycznym (projekt samodzielny lub zespołowy) oraz asymilacji i samodzielnego dochodzenia do wiedzy (studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie do zaliczenia; opracowanie referatu, prezentacji multimedialnej, modelu, portfolio, posteru).

W procesie kształcenia szczególnie wyeksponowano metodę projektu, która polega na wspieranym lub samodzielnym oraz zespołowym wykonywaniu zadań o charakterze twórczym i uczeniu się korzystania z oprogramowania komputerowego, wspomagającego działalność inżynierską w codziennej praktyce zawodowej. Stosowane metody dydaktyczne w tym zakresie zapewniają prawidłowe przygotowanie studentów do wykonywania zawodu inżyniera architekta w biurach projektowych czy przedsiębiorstwach wykonawczych. Niezbędną podbudowę teoretyczną zapewniają metody dydaktyczne wykorzystywane podczas realizacji wykładów i ćwiczeń audytoryjnych. Należy podkreślić, że w zbiorze metod kształcenia wykorzystywanych podczas realizacji programu studiów na kierunku architektura znajduje się również kilka metod wykorzystujących nowoczesne podejście do procesu nauczania i uczenia się. Są to metody: burza mózgów, studium przypadku, czy *design thinking*, które stosowane są w procesie realizacji zajęć, np. z *projektowania urbanistycznego, projektowania architektonicznego, projektowania ruralistycznego* (konkursowe koncepcje zagospodarowania przestrzeni publicznych, projekty w ramach budżetu obywatelskiego miasta itp.) czy podczas przygotowywania przez studentów prac dyplomowych. Stwierdza się, że stosowane metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, zapewniając im rozwój przy użyciu szerokiego wachlarza narzędzi warsztatu projektowego, uwzględniającego samodzielne podejmowanie zadań, kształtując umiejętność współpracy przy opracowywaniu projektów oraz prezentacji i obrony podjętych decyzji projektowych, jak również dokumentowania własnego dorobku zawodowego.

Uczelnia jest przygotowana do realizacji programu studiów na kierunku architektura z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (*Regulamin prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość*, sformalizowany zarządzeniem Rektora) - posiada trzy rodzaje elektronicznej platformy komunikacyjnej zawierającej narzędzia specjalizowane, dostosowane do prowadzenia działań edukacyjnych na odległość. Należy zaznaczyć, że możliwości stosowanych narzędzi wykorzystywane są w pełnym, oferowanym zakresie, tzn. służą nie tylko do prowadzenia zajęć synchronicznych i asynchronicznych, ale stanowią wirtualną przestrzeń pracy zawierającą wszystkie elementy niezbędne do pełnej realizacji procesu nauczania i uczenia się. Na podstawie przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych należy stwierdzić, że w realizacji programu studiów,

jak również w procesie nauczania i uczenia się korzysta się ze współczesnej, zaawansowanej technologii informacyjno-komunikacyjnej, którą z sukcesem zintegrowano ze stosowanymi do tej pory, tradycyjnymi metodami dydaktycznymi.

W programie studiów na ocenianym kierunku należy wyróżnić te zajęcia, których realizacja łączy więcej niż dwie formy kształcenia, a przez to wykorzystuje kilka różnych metod dydaktycznych, np. metody:

- podającą, oglądową (wykład),
- praktyczną, projektową, realizowaną indywidualnie i zespołowo (ćwiczenia projektowe),
- indywidualnej i grupowej pracy studenta w zakresie twórczym studium wybranych aspektów problemów technicznych (ćwiczenia audytoryjne),

jak to ma miejsce w przypadku zajęć z *projektowania architektonicznego* czy *projektowania urbanistycznego*. Analiza przykładowych powiązań metod dydaktycznych oraz efektów uczenia się, a także przykładów metod prowadzących do osiągania przez studentów kompetencji inżynierskich upoważnia do stwierdzenia, że przypisane do programu studiów ocenianego kierunku metody kształcenia zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stymuluje studentów w stopniu wystarczającym do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się i zapewnia założony w programie studiów poziom przygotowania do funkcjonowania w obszarze zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku architektura.

W nauce języka obcego wykorzystywane są metody bezpośrednie, gramatyczno-tłumaczeniowe, związane z pracą indywidualną oraz zespołową (w zakresie mówienia, słuchania, czytania i pisania). Obejmują przede wszystkim: dyskusję, odgrywanie ról, pracę w grupach zadaniowych, pracę z podręcznikiem/atlasem/modeliem, prezentację ustną, prezentację multimedialną, pracę z materiałem źródłowym. Stosowane metody umożliwiają osiągnięcie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2.

Według przyjętych w Uczelni zasad, stosowane w procesie dydaktycznym metody kształcenia mogą być dostosowane do indywidualnych potrzeb studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, umożliwiając im realizację indywidualnej ścieżki kształcenia. Zasady indywidualizacji metod kształcenia sformalizowane są obowiązującymi w Uczelni wewnętrznymi aktami prawnymi (regulamin studiów, zarządzenia Rektora, procedury WSZJK) i przewidują dostosowywanie metod kształcenia w ramach indywidualnej organizacji studiów (IOS). Polegają m.in. na indywidualnym uzgodnieniu z prowadzącymi zajęcia sposobów i terminów realizacji, szczegółowych zasad uczestnictwa w zajęciach czy przedmiotów występujących w obowiązującym studenta planie studiów w danym semestrze i roku studiów. Wszystkie formy indywidualizacji metod kształcenia zachowują osiągnięcie przez studentów pełnego wolumenu efektów uczenia się zdefiniowanych dla ocenianego kierunku.

Proces kształcenia realizowany na ocenianym kierunku uzupełniony jest o trzyczęściową praktykę warsztatową (*plener, praktyka inwentaryzacyjna, praktyka inwentaryzacyjno-urbanistyczna*) oraz *praktykę zawodową*, które stanowią integralną część procesu dydaktycznego i podlegają obowiązkowi zaliczenia równorzędnie z innymi zajęciami objętymi planem studiów. Celem praktyk jest: weryfikacja, rozwinięcie i praktyczne zastosowanie nabytych w czasie studiów umiejętności, wiedzy, rozwój kwalifikacji zawodowych; budowa kompetencji wzmacniających szanse na podjęcie stałej pracy w ramach zdobywanego zawodu; zapoznanie z: metodami i procesem sporządzenia inwentaryzacji budowlanej i urbanistycznej do celów planowania przestrzennego, procesem sporządzania materiałów

wejściowych do opracowań planistycznych, organizacją w biurze architektonicznym, problematyką i powstawaniem kolejnych etapów dokumentacji technicznej, przebiegiem procesu inwestycyjnego, koniecznością koordynacji pracy branż; poznanie roli osób biorących udział w procesie inwestycyjnym. Praktyki umożliwiają także zapoznanie się z przyszłym, potencjalnym pracodawcą, jego oczekiwaniami i wymaganiami.

Efekty uczenia się przyporządkowane praktykom obejmują:

- **znajomość i rozumienie:** podstawowych metod, technik, narzędzi i materiałów stosowanych przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich, w tym z zakresu prac inwentaryzacyjnych i projektowania architektonicznego; problematyki utrzymania obiektów i systemów typowych dla projektowania architektonicznego; zasad funkcjonowania pracowni architektonicznej w kontekście organizacji pracy w poszczególnych fazach procesu projektowego; norm i standardów w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego, przydatnych do wykonywania prac pomocniczych; metod organizacji i przebiegu procesu projektowego i inwestycyjnego, a także rolę architekta w tym procesie;
- **umiejętności:** oceny przydatności typowych metod i narzędzi służących rozwiązaniu prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla projektowania architektonicznego; zaprojektowania prostego obiektu lub jego fragmentu, typowego dla projektowania architektonicznego, zgodnie z zadaną specyfikacją; wykonania elementów dokumentacji architektoniczno-budowlanej w odpowiednich skalach, współpracując z członkami zespołu projektowego;
- **gotowość do:** adaptowania się do nowych, zmiennych okoliczności występujących w trakcie wykonywania pracy zawodowej o charakterze twórczym; właściwego określania priorytetów działań służących realizacji określonego zadania; podjęcia pracy na budowie w zakresie problematyki architektonicznej; wykonywania zawodu architekta będącego zawodem zaufania publicznego, w tym prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania problemów związanych z działalnością projektową.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami przypisanymi do pozostałych zajęć i są zgodne z wymaganiami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta. W treściach programowych praktyk ujęto, m.in.:

- **plener:** tworzenie podstaw warsztatu artystycznego architekta w oparciu o jego własną wrażliwość plastyczną; optymalizowanie umiejętności przekazu własnej obserwacji z wykorzystaniem różnych środków artystycznych; podstawowe elementy kompozycji przestrzeni i badanie zależności oraz związków pomiędzy nimi; rozpoznawanie obiektywnych praw i związków przestrzennych w relacji obiektu i otoczenia; badanie aspektów funkcjonalno-technicznych i emocjonalno-artystycznych w procesie tworzenia; możliwość kształtowania autonomicznej wizji przestrzeni w oparciu o własne doświadczenia kreacji z zakresu rysunku i malarstwa;
- **praktyka inwentaryzacyjna:** prace terenowe i kameralne; metody i proces sporządzania inwentaryzacji budowlanej: dobór właściwej metody inwentaryzacji, wykonanie pomiarów działki budowlanej i posadowienia obiektu, wykonanie pomiarów obiektu budowlanego, wykonanie inwentaryzacji zdjęciowej, wykonanie planu sytuacyjnego posadowienia obiektu na działce budowlanej, wykonanie dokumentacji inwentaryzacyjnej obiektu: rzuty, przekroje, elewacje, sporządzenie opisu technicznego inwentaryzowanego obiektu;

- praktyka inwentaryzacyjno-urbanistyczna: sporządzanie materiałów wejściowych do opracowań planistycznych, projekt zagospodarowania terenu oraz wybrane elementy treści ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; szczegółowa analiza terenu objętego opracowaniem pod kątem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy; formułowanie idei projektowych w oparciu o przeprowadzone analizy;
- praktyka zawodowa: podział ról w pracowni projektowej, system działania, organizacja pracy oraz sposób gromadzenia danych elektronicznych; wizja w terenie, sporządzenie dokumentacji fotograficznej oraz inwentaryzacji; wytyczne inwestora; dokumenty planistyczne; sporządzenie koncepcji projektowanej inwestycji oraz przygotowanie jej do przedstawienia inwestorowi; sporządzenie projektu w części zleconej przez opiekuna praktyki oraz we współpracy z innymi projektantami pozostałych branż; przygotowanie projektu architektonicznego zgodnie z wymogami przepisów prawa w tym zakresie; Standardy Wykonywania Zawodu Architekta oraz Zasady Etyki Zawodu Architekta ustanowione przez Izbę Architektów RP.

Wycena nakładów pracy przyjęta dla praktyk zawodowych, wyrażona w godzinach i punktach ECTS, jest prawidłowa i wynosi odpowiednio dla poszczególnych czterech jej części (w tym w godzinach realizowanych w kontakcie bezpośrednim osoby prowadzącej praktykę i studenta): 50h (45h) /2 ECTS, 100h (60h) /4 ECTS, 100h (60h) /4 ECTS oraz 750h (600h) /30 ECTS, co łącznie daje 1000h (765h) /40 ECTS i jest zgodne z wymaganiami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta. Umieszczenie praktyk w planie studiów (2, 4 i 8 semestr zajęć) jest prawidłowe i zapewnia osiąganie wszystkich założonych dla praktyk efektów uczenia się. Biorąc jednak pod uwagę fakt, iż student przygotowuje projekt dyplomowy-inżynierski, finalizujący studia, już w semestrze siódmym, sugeruje się rozważenie możliwości wcześniejszej realizacji ostatniej części praktyki (*praktyki zawodowej*), co niewątpliwie pozytywnie wpłynie na jakość realizowanych prac dyplomowych, w których student będzie mógł z powodzeniem wykorzystać doświadczenie zdobyte podczas funkcjonowania w środowisku właściwym dla zawodu inżyniera architekta. Miejsca odbywania praktyk to biura, pracownie, przedsiębiorstwa, spółki, instytucje i urzędy, których profil działalności jest ściśle związany z branżą architektoniczną. Analiza przykładowych dokumentacji praktyk wykazała, że w profilu działalności przedsiębiorstw współpracujących z Uczelnią w ramach praktyk zawodowych znajduje się m.in. opracowywanie kompleksowych, wielobranżowych projektów domów mieszkalnych (jednorodzinnych i wielorodzinnych), budynków usługowo-handlowych, użyteczności publicznej oraz przemysłowych; projektowanie w zakresie urbanistyki oraz wnętrz; przygotowanie terenów pod inwestycje, poprzez doradztwo, projektowanie aż po nadzór nad realizacją inwestycji; opracowywanie projektów budowlanych; nadzór budowlany; przegląd i prowadzenie obowiązków kierownika budowy; kompleksowa obsługa inwestycji budowlanej; przeglądy budynku; projektowanie przebudów i rozbudów istniejących budynków; opracowywanie projektów termomodernizacji budynków; inwentaryzacje budynków; przygotowywanie projektów koncepcyjnych; wykonywanie wizualizacji 3D; sporządzanie certyfikatów energetycznych; ocena stanu technicznego budynku; przygotowywanie wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy; reprezentowanie inwestorów przed urzędami administracji publicznej i samorządowej, a także kosztorysowanie i opracowywanie przedmiarów robót.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych podczas praktyk zawodowych przebiega dwuetapowo:

- w pierwszym etapie analizowana jest dokumentacja złożona przez studenta, w skład której wchodzi: ocena ogólna wystawiona przez zakładowego opiekuna praktyk; sprawozdanie zawierające omówienie zakresu merytorycznego wykonanych prac z ich krótką charakterystyką oraz opinią o przydatności praktyki wraz z uzasadnieniem; sprawozdanie z odbycia praktyki w formie posteru dokumentującego przebieg pracy;
- w drugim etapie przeprowadzana jest ocena publicznej prezentacji, która odbywa się przed komisją powołaną przez Dyrektora Instytutu.

Wystawiona na tej podstawie ocena wypadkowa ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Analiza wybranych przykładów dokumentacji praktyk pozwala stwierdzić, że metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Nadzór nad organizacją i koordynacją praktyk sprawuje pracownik sekcji do spraw praktyk studenckich. Nadzór merytoryczny, kontrola przebiegu praktyk oraz weryfikacja efektów uczenia się spoczywa na opiece powoływanych przez Dyrektora Instytutu spośród nauczycieli akademickich. Opiekun odpowiada za realizację programu praktyk zgodnie z ich celami i ustalonym programem, współpracując z przedstawicielem zakładu pracy (zakładowym opiekunem praktyk) w zakresie spraw związanych z ich przebiegiem. Szczegółowe zadania opiekuna określa regulamin praktyk. Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji praktyk zawodowych oraz charakterystyki ich opiekunów należy stwierdzić, że kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje opiekunów oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

Szczegółowa analiza miejsc realizacji praktyk zawodowych wykazała, że przedsiębiorstwa, biura i pracownie projektowe oraz firmy prowadzące działalność w szeroko pojętej branży architektonicznej, w których studenci ocenianego kierunku realizują praktyki zawodowe, posiadają właściwą infrastrukturę i wyposażenie zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Sformalizowane na poziomie Uczelni (regulamin praktyk, karty informacyjne praktyk) wytyczne realizacji praktyk określają zasady ich organizacji, czas trwania, warunki zaliczenia oraz obowiązki opiekunów i studentów wynikające z procesu ich realizacji. Zasady obejmują wskazanie osób, które odpowiadają za nadzór i organizację praktyk, a także określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności oraz współpracy. W zasadach (instrukcje praktyk) ujęto również kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe oraz reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta.

Uczelnia zapewnia miejsca realizacji praktyk w oparciu o porozumienia i umowy zawarte z zakładami pracy (ofertą dysponuje uczelniany opiekun praktyk i pracownik sekcji ds. praktyk studenckich). Studenci mają możliwość samodzielnego wyboru instytucji, w której zamierzają odbyć praktykę. W przypadku samodzielnego wyboru miejsca student zobowiązany jest do uzyskania jego akceptacji przez opiekuna praktyk, w oparciu o określone w programie praktyk kryteria.

Realizacja praktyk i osiągane efekty uczenia się podlegają systematycznej ocenie. Opiekunowie praktyk są oceniani według zasad dotyczących wszystkich nauczycieli akademickich. Studenci oceniają praktyki w formie ankiet stanowiących obowiązkowy element opracowywanego przez nich sprawozdania.

Wyniki analiz uzyskiwanych ocen wykorzystywane są w doskonaleniu programu praktyk i procedur ich realizacji. Wyniki analizy dokumentacji praktyk prowadzą do wniosku, że praktyki realizowane są rzetelnie.

Rok akademicki trwa od dnia 1 października do dnia 30 września i dzieli się na dwa semestry. Obejmuje: okresy zajęć dydaktycznych; dwie sesje egzaminacyjne wolne od zajęć dydaktycznych: zimową i letnią, w tym dwie sesje poprawkowe; praktyki, warsztaty i plenery; przerwy świąteczne, przerwę międzysemestralną oraz wakacje letnie. Szczegółową organizację roku akademickiego ustala Rektor i podaje do wiadomości studentów nie później niż 6 miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego. Studentów obowiązują tygodniowe plany zajęć opracowane wg zaleceń Dyrektora Instytutu oraz sugestii Samorządu Studenckiego. Rozkład zajęć dydaktycznych, zatwierdzony przez Dyrektora Instytutu, podawany jest do wiadomości studentów na stronie internetowej Uczelni przed rozpoczęciem semestru. Zajęcia prowadzone są od poniedziałku do środy, od godziny 8:50 do 19:40. Maksymalna liczba godzin zajęć w jednym dniu nie przekracza 10. Konsultacje z pracownikami planowane są w taki sposób, aby studenci mieli możliwość wzięcia w nich udziału (90 minut tygodniowo oraz w innym terminie, po wcześniejszym umówieniu się). Miejsce i godziny konsultacji są opublikowane w witrynie internetowej Instytutu. Harmonogram sesji egzaminacyjnej ustala Dyrektor Instytutu i podaje do wiadomości studentów co najmniej na cztery tygodnie przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. Liczba egzaminów w sesji nie przekracza 4. Liczebność grup na zajęciach, podczas których kształtowane są umiejętności praktyczne, nie przekracza 15 osób. W przekazywaniu informacji zwrotnej dotyczącej uzyskanych wyników ewaluacji wykorzystuje się formy tradycyjne komunikacji bezpośredniej (przekaz ustny) oraz systemy informatyczne funkcjonujące w Uczelni (platformy edukacyjne, poczta elektroniczna oraz system obsługi studiów). Analiza aktualnych planów zajęć oraz planów konsultacji upoważnia do stwierdzenia, że czas przeznaczony na nauczanie i samodzielne uczenie się jest wystarczający do osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się pozwala na skuteczną ich weryfikację i na dostarczanie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych wynikach ewaluacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Program studiów realizowany na kierunku architektura umożliwia realizację przyjętych efektów uczenia się. Podane w kartach informacyjnych zajęć treści kształcenia są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i trendami rozwojowymi dyscypliny architektura i urbanistyka, do której kierunek został przyporządkowany. Realizowane treści programowe zapewniają opanowanie wiedzy związanej z praktycznymi aspektami zawodu inżyniera architekta i kształtują u studenta postawę samodzielności a jednocześnie umiejętności pracy w grupie. Treści programowe właściwie uwzględniają formułowanie i rozwiązywanie specyficznych problemów w różnych obszarach szeroko pojętej architektury. Zarówno czas trwania studiów, jak i całkowita liczba punktów ECTS, jaką musi osiągnąć student, są zgodne z wymaganiami formalnymi i umożliwiają osiągnięcie założonych efektów uczenia się, określonych dla ocenianego kierunku architektura, a także uzyskanie kompetencji inżynierskich oraz przygotowanie do zawodowego funkcjonowania w branży architektonicznej. Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom zorganizowanym w bezpośrednim kontakcie nauczycieli akademickich i studentów, zajęciom

obieralnym oraz zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne spełnia wymagania określone przepisami prawa.

Prawidłowo oszacowano nakład pracy niezbędny do osiągnięcia założonych efektów uczenia się, wyrażony liczbą punktów ECTS przypisanych do poszczególnych zajęć. Program studiów, obejmujący zajęcia z grupy wymagań określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta, sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć - są prawidłowe i zapewniają realizację treści programowych oraz uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Studenci mają zapewnioną możliwość wyboru zajęć, co pozwala na kształtowanie własnej ścieżki rozwoju. Program studiów umożliwia osiągnięcie znajomości języka obcego na poziomie B2, uwzględnia zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych oraz społecznych, którym przypisano właściwą liczbę punktów ECTS.

Wszystkie formy zajęć przewidziane w programie studiów (wykłady, ćwiczenia, laboratoria, projekty, praktyki) łącznie z ich wymiarem godzinowym oraz wykorzystywanymi narzędziami i metodami dydaktycznymi zostały prawidłowo dobrane i zapewniają osiągnięcie założonych efektów uczenia się.

Praktyki zawodowe, pod względem sposobu organizacji, efektów uczenia się, treści programowych i metod weryfikacji, realizowane są prawidłowo. Program praktyk, w tym ich wymiar, sposoby dokumentowania ich przebiegu, dobór miejsc ich odbywania, kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje opiekunów praktyk, infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk zapewniają osiąganie efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku studiów, w tym rozplanowanie zajęć w ciągu roku akademickiego, umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich skuteczną weryfikację, a także pozwala na dostarczanie studentom informacji zwrotnej o wynikach przeprowadzanych ewaluacji i uzyskiwanych efektach uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zgodnie z wewnętrznymi aktami prawnymi (regulamin studiów) przyjęcie na studia prowadzone w Uczelni na kierunku architektura następuje w drodze rekrutacji, przeniesienia z innej uczelni (krajowej, zagranicznej) lub wznowienia studiów. Liczba kandydatów przyjmowanych na studia ograniczona jest wysokością limitów miejsc, ustalaną zarządzeniem Rektora. O przyjęciu na pierwszy rok studiów decyduje miejsce na liście rankingowej i przekroczenie minimalnej liczby punktów rankingowych, ustalonej przez komisję rekrutacyjną. Pod uwagę brane są dwie składowe sumy punktów rankingowych: wyniki egzaminu dojrzałości (z uwzględnieniem jego poziomu) oraz pozytywny wynik egzaminu wstępnego, którego celem jest sprawdzenie predyspozycji kandydata do studiowania na

kierunku architektura. Laureaci i finaliści olimpiad szczebla centralnego uzyskują maksymalną liczbę punktów będących pierwszą składową sumy punktów rankingowych, ale są zobowiązani przystąpić do egzaminu wstępnego. Sformalizowane uchwałami Senatu warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste, bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. W obowiązujących w Uczelni zasadach rekrutacji nie uwzględniono w sposób jawny informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz oferowanym wsparciu dostępu do tego sprzętu. Należy jednak zauważyć, że proces rekrutacji odbywa się za pośrednictwem systemu informatycznego, który stanowi pewien element selekcji kandydatów w aspekcie posiadanych przez nich kompetencji cyfrowych. Pomimo tego, **rekomenduje się** stosowne uzupełnienie obowiązujących w Uczelni zasad rekrutacji.

Warunki i zasady uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, określone są w regulaminie studiów. Kandydat składa pisemny wniosek do Rektora wraz z uzasadnieniem oraz dokumentami poświadczającymi jego status w innej uczelni i dotychczasowy przebieg studiów. Po pozytywnym zaopiniowaniu wniosku, Dyrektor Instytutu określa różnice programowe i wskazuje semestr, na który student może zostać przyjęty. Zajęcia zrealizowane w innej uczelni otrzymują taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana do zajęć ujętych w programie studiów prowadzonych w ANS w Raciborzu. Efekty uczenia się osiągnięte przez studenta w innej uczelni krajowej lub zagranicznej zostają, na podstawie dokumentacji przedłożonej przez studenta, uznane i przeniesione, pod warunkiem stwierdzenia ich zbieżności z efektami uczenia się ujętymi w programie studiów na ocenianym kierunku. Analiza zapisów zawartych w wewnętrznych aktach prawnych obowiązujących w Uczelni upoważnia do stwierdzenia, że warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania na kierunku architektura są sformalizowane zapisami zawartymi w regulaminie studiów, zarządzeniach Rektora i procedurach WSZJK. Określają m.in. zasady: zgłaszania, zatwierdzania i wydawania tematów prac dyplomowych, złożenia pracy dyplomowej, recenzji, wymagania stawiane pracy dyplomowej i jej realizacji, dopuszczenia do egzaminu, przebiegu egzaminu oraz obliczania wyniku studiów. Przyjęte w Uczelni zasady dotyczące procesu dyplomowania są zgodne z zapisami zawartymi w artykule 76 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu architekta. Praca dyplomowa jest indywidualnym i samodzielny opracowaniem wybranego problemu, ściśle powiązanego z efektami uczenia się sformułowanymi dla ocenianego kierunku studiów. Wykazuje biegłość dyplomanta w zakresie techniki pracy z materiałami źródłowymi, oprogramowaniem wspomagającym przygotowanie dokumentacji rysunkowej projektu architektoniczno-budowlanego i umiejętności rozwiązywania postawionych problemów o charakterze inżynierskim. Praca dyplomowa ma charakter aplikacyjny, wdrożeniowy, może być opracowaniem realizowanym w warunkach konkursu architektonicznego lub urbanistycznego. Praca dyplomowa podlega niezależnemu opiniowaniu i ocenie przez promotora i recenzenta powoływanego przez Dyrektora Instytutu. Zgodnie z zapisami zawartymi w wewnętrznych aktach prawnych obowiązujących w Uczelni (regulamin studiów), promotorem i recenzentem może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. W wyniku analizy procesu dyplomowania na ocenianym kierunku studiów stwierdzono, że Dyrektor może wyrazić zgodę na pełnienie funkcji promotora nauczycielowi z tytułem zawodowym mgr

inż. arch. (w przypadku specjalistów posiadających udokumentowany znaczący dorobek twórczy oraz uprawnienia zawodowe), co stoi w sprzeczności z przyjętymi w Uczelni zasadami i regułami dyplomowania. **Rekomenduje się** usunięcie stwierdzonej niezgodności dotyczącej wymagań stawianych nauczycielom pełniącym funkcję promotora pracy dyplomowej realizowanej na kierunku architektura z zapisami zawartymi w wewnętrznych aktach prawnych Uczelni.

Ocenie w pracy dyplomowej podlega: zgodność treści z tematem zawartym w tytule pracy, precyzyjność sformułowania problemu, logika założeń, argumentacja i formułowanie wniosków, kompozycja i opracowanie graficzne plansz, poprawność językowa, opanowanie warsztatu projektowego i znajomości literatury przedmiotu. Zgodnie z przyjętymi w Uczelni sformalizowanymi zasadami (regulamin studiów), wszystkie prace dyplomowe podlegają procedurze antyplagiatowej. Egzamin odbywa się przed komisją powoływaną przez Dyrektora Instytutu w składzie nie mniejszym niż trzy osoby. Członkami komisji są promotor i recenzent, a funkcję przewodniczącego pełni Dyrektor, jego zastępca lub wskazany przez Dyrektora nauczyciel akademicki zatrudniony na stanowisku profesora. Egzamin dyplomowy składa się z dwóch części:

- w pierwszej części dyplomant prezentuje pracę dyplomową przed komisją oraz zaproszonymi gośćmi;
- w drugiej części dyplomant udziela pisemnej odpowiedzi rozwiązując test z pytaniami zamkniętymi lub odpowiadając ustnie na zadane trzy pytania.

Stwierdza się, że funkcjonujące w Uczelni zasady dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się sformalizowano zapisami zawartymi w regulaminie studiów, które są właściwie uszczegółowione w kartach informacyjnych poszczególnych zajęć. Zgodnie z przyjętymi zasadami, weryfikację i ocenę przeprowadzają nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia w danej formie, a wyznaczone oceny umieszczane są w karcie osiągnięć okresowych studenta stanowiącej moduł elektronicznego systemu funkcjonującego w Uczelni. O zasadach realizacji i zaliczenia przedmiotu nauczyciel akademicki informuje studentów na pierwszych zajęciach. Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uzyskaniem zaliczenia wszystkich form zajęć przewidzianych w realizacji danego przedmiotu. Każdy nauczyciel akademicki zobowiązany jest do zapewnienia studentom możliwości wglądu w ocenione prace pisemne. Informacja o wynikach podawana jest do wiadomości studentów nie później niż trzy dni przed kolejnym egzaminem/zaliczeniem z danego przedmiotu. Student może być wpisany warunkowo na następny semestr w przypadku niezaliczenia jednego przedmiotu z liczbą punktów ECTS pomniejszoną o liczbę punktów przypisanych do danego przedmiotu z zastrzeżeniem, że łączny dług punktowy ECTS nie przekracza 3, a liczba niezaliczonych przedmiotów - 1. Stwierdza się, że student ma realne szanse na odrobienie powstałych zaległości w toku kontynuowanego kształcenia. Student z niepełnosprawnością, w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności, może ubiegać się o dostosowanie terminów oraz form zaliczeń i egzaminów. Analiza zasad weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym zasad stosowanych w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przyjętych w Uczelni pozwala stwierdzić, że umożliwiają one równe traktowanie studentów, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Student ma prawo do zaliczeń i egzaminów poprawkowych, a w sytuacjach konfliktowych – przystąpienia do zaliczeń/egzaminów komisyjnych.

Zgodnie z zapisami zawartymi w regulaminie studiów, przypadki nieetycznego i niezgodnego z prawem zachowania studentów, w tym naruszenia przepisów obowiązujących w Uczelni oraz czynów uchylających godności studenta, rozpatruje Rektor i Komisja Dyscyplinarna. Stwierdza się, że w Uczelni funkcjonują zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie, a także zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Stosowane w Uczelni narzędzia należące do nowoczesnych technologii informatyczno-komunikacyjnych oraz zasady ich użytkowania w procesie nauczania i uczenia się gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo dotyczących ich danych.

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zawarte są w regulaminie studiów, kartach informacyjnych zajęć i procedurach WSZJK. Ocena stopnia osiągania przez studentów efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dokonywana jest przez nauczycieli akademickich zgodnie z przyjętą w Uczelni formą ich weryfikacji i walidacji w zakresie wiedzy faktograficznej, umiejętności praktycznych, umiejętności kognitywnych oraz kompetencji społecznych i postaw. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się uzależniony jest od rodzaju sprawdzanego i ocenianego efektu, a także od formy zajęć, w których student powinien dany efekt osiągnąć. Efekty uczenia się należące do kategorii wiedzy, odnoszące się do niższych poziomów domeny kognitywnej (wiadomości, rozumienie) weryfikowane są podczas: pisemnych i ustnych egzaminów i kolokwium wymagających formułowania i udzielania odpowiedzi opisowej; testów (z pytaniami otwartymi i zamkniętymi); zajęć – na podstawie monitorowania aktywności udziału w dyskusjach; indywidualnych i grupowych prezentacji mających formę ustnej wypowiedzi; rozmowy dydaktycznej przeprowadzanej w trakcie korekty/konsultacji, a także indywidualnych i grupowych opracowań projektowych, których celem jest prezentacja stanu wiedzy dotyczącego postawionego problemu. Metodami weryfikacji efektów uczenia się należących do kategorii umiejętności, odnoszących się do wyższych poziomów domeny kognitywnej (stosowanie, analiza, synteza, tworzenie) są prace projektowe i artystyczne, złożone z częściowych lub całosemestralnych zadań, których celem jest przedstawienie rozwiązania postawionego problemu; wypowiedzi ustne towarzyszące publicznym prezentacjom wykonanych zadań. Z kolei umiejętności odnoszące się do domeny psychomotorycznej, związanej z efektami uczenia się przebiegającego podczas konfrontacji studenta ze specyficznym dla zawodu inżyniera otoczeniem, weryfikowane są poprzez obserwację manualnej sprawności studenta podczas realizacji powierzonych mu zadań projektowych, laboratoryjnych i czynności realizowanych podczas praktyk zawodowych. Weryfikacja efektów należących do kategorii kompetencji społecznych, odnoszących się do domeny afektywnej (postrzeganie, uczucia, postawy) weryfikowane są najczęściej poprzez obserwację postawy i aktywności na zajęciach, zachowania podczas pracy w grupach czy organizowania i udziału w dyskusji, których przedmiotem są wyniki prac własnych, sformułowane opinie i wnioski dotyczące zrealizowanych prac projektowych i ćwiczeń laboratoryjnych. Kompetencje inżynierskie oraz umiejętności praktyczne weryfikowane są przede wszystkim poprzez kontrolę prawidłowości wykonania projektów i zadań projektowych, w tym podczas ich publicznych prezentacji i wystaw, oraz kontrolę prawidłowości realizacji praktyki zawodowej, a także pracy dyplomowej. Weryfikacja i ocena przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej skupia się dodatkowo na bieżącej kontroli realizowanych przez studentów zadań o charakterze praktycznym a także ocenie opracowywanych przez nich sprawozdań, projektów i zadań projektowych w aspekcie twórczego myślenia i działania. Stwierdza się, że stosowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia

się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, a także umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku architektura. Przeprowadzone hospitacje wybranych zajęć wykazały, że proces weryfikacji i oceny efektów uczenia się przeprowadzany jest właściwie, a jego główny cel związany z nabywaniem przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych - jest osiągany.

Weryfikacja stopnia opanowania języka obcego polega na ocenie: wypowiedzi i odpowiedzi ustnych, prac pisemnych/referatów, w tym prac domowych, pisemnych kolokwiiów (testów sprawdzających), pisemnego i ustnego egzaminu, pracy w trakcie zajęć (ocena analizy i interpretacji tekstu), zaangażowania w przygotowanie i udziału w dyskusji. Kompetencje językowe kontrolowane są w zakresie czterech sprawności: słuchania, czytania, mówienia i pisanie. Stwierdza się, że stosowane w Uczelni metody weryfikacji i oceny opanowania przez studentów języka obcego są właściwe i umożliwiają sprawdzenie i ocenę osiągnięcia przez studentów umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie co najmniej B2.

Zgodnie z obowiązującymi w Uczelni sformalizowanymi regulacjami (zarządzenia Rektora), podczas prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, weryfikacja osiągnięć przez studentów efektów uczenia się realizowana jest poprzez bieżącą kontrolę postępów w nauce, a przeprowadzanie zaliczeń i egzaminów kończących określone zajęcia odbywa się wyłącznie w trybie stacjonarnym.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci: prac etapowych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych i dokumentacji praktyk. Poddane kontroli prace etapowe mają postać: zadań rysunkowych i projektowych o charakterze rozwiązań koncepcyjnych (w formie sprawozdań, arkuszy, plansz i prezentacji) oraz sprawozdań ze zrealizowanych badań laboratoryjnych. Tematyka wybranych do kontroli prac etapowych dotyczy m.in.: koncepcyjnych rozwiązań zagospodarowania terenów zielonych (parków i zielonych osiedli) - opracowane przy wykorzystaniu programu Photoshop, wizualizacji obiektów mieszkalnych przy użyciu techniki renderowania i programu Sketchup, projektów funkcjonalnych obiektów mieszkalnych (kontenerów, domów studenta), obiektów usługowych (salonów tatuażu, pizzerii, moteli), analizy cieplno-wilgotnościowej ściany zewnętrznej oraz podłogi na gruncie wraz z zestawieniem danych technicznych wybranych materiałów stosowanych do konstruowania przegród budowlanych, oznaczeń wybranych właściwości fizycznych wybranych materiałów budowlanych (m.in. gęstości właściwej, objętościowej, szczelności, porowatości, nasiąkliwości i podciągania kapilarnego materiałów ceramicznych), detali technicznych wybranych elementów budynku, a także zrealizowanych prac podczas odbywania praktyki zawodowej. Analiza wybranych prac etapowych, w tym dokumentacji praktyk, sprawozdań i projektów z zajęć realizowanych na ocenianym kierunku (*komputerowe wspomaganie projektowania, wstęp do projektowania, fizyka budowli, budownictwo i materiałoznawstwo*) wykazała ich zgodność z treściami programowymi zawartymi w kartach informacyjnych zajęć oraz potwierdziła zapewnienie prawidłowej weryfikacji założonych efektów uczenia się - w nielicznych przypadkach dostrzeżono brak w pracach jakichkolwiek znamion przeprowadzanej kontroli (np. *komputerowe wspomaganie projektowania, czy budownictwo i materiałoznawstwo*). Rekomenduje się umieszczanie na każdej pracy uzasadnienia wystawionej oceny. Analiza wybranych prac dyplomowych wykazała, że ich tematyka jest zgodna z kierunkiem architektura i przyjętymi efektami uczenia się oraz zakresem dyscypliny architektura i urbanistyka, do

której przyporządkowany jest oceniany kierunek. Problematyka prac dyplomowych obejmuje przede wszystkim zagadnienia związane ze znajomością zasad stosowania rozwiązań, konstrukcji i materiałów budowlanych oraz w zakresie umiejętności opracowania projektu uwzględniającego współpracę z innymi specjalistami. Tematyka prac dyplomowych dotyczy obiektów architektury mieszkaniowej, obiektów użyteczności publicznej lub rozwiązań urbanistycznych. Główny nacisk położony jest na uwzględnienie rozwiązań budowlanych i konstrukcyjnych w skali pozwalającej na sprawdzenie umiejętności ich stosowania. W założeniach stosowanej w pracach metodyki jest formułowanie programu funkcjonalnego dla wybranego obiektu (zwykle na podstawie analiz obiektów referencyjnych) oraz szczegółowe opracowanie rozwiązania projektowego. Poddane kontroli prace dyplomowe mają przede wszystkim charakter rozwiązań koncepcyjnych (dotyczą np. projektów: przedszkola, budynku stacji obsługi pojazdów, centrum edukacji lotniczej na terenie lotniska, placówki leczenia zaburzeń psychicznych oraz zagospodarowania działki wokół tej placówki, punktu gastronomicznego z wertykalnym ogrodem, zero-energetycznego budynku jednorodzinnego z funkcją usługową, budynku mieszkalno-usługowego wraz ze strefą *coworkingu* i integracji, żłobka wraz z domem samotnej matki, centrum hippiki wraz z kompleksem wypoczynkowo-szkoleniowym, nowoczesnej zabudowy wielorodzinnej odpowiadającej funkcji "*familoków*"). Analiza recenzji wybranych prac dyplomowych wskazuje, że są one oceniane w sposób właściwy, uwzględniający zarówno poziom złożoności rozwiązywanego problemu, jak i jakość oraz zakres samego rozwiązania. W niektórych recenzjach dostrzeżono brak opisowego uzasadnienia obniżenia oceny. **Rekomenduje się** umieszczanie w recenzjach prac dyplomowych właściwego, merytorycznego uzasadnienia wystawionej oceny, zwracając szczególną uwagę na argumentację obniżenia oceny. Prace spełniają wymagania właściwe dla prac dyplomowych realizowanych na studiach prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera architekta, a także zapewniają możliwości weryfikacji umiejętności studentów związanych z twórczym rozwiązaniem postawionego problemu inżynierskiego i stanowią dowód osiągania przez studentów umiejętności praktycznych. Analiza wybranych prac etapowych i prac dyplomowych potwierdziła, że są one zadowalającym dowodem osiągania przez studentów efektów uczenia się, a stawiane im wymagania są we właściwy sposób dostosowane do poziomu i profilu praktycznego oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscypliny architektura i urbanistyka, do której kierunek jest przyporządkowany.

Uczelnia monitoruje efekty uczenia się osiągnięte przez studentów kierunku architektura analizując informacje zamieszczane w ogólnopolskim systemie monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA). Z analizy danych pochodzących z procesu monitorowania wynika, że czas poszukiwania etatowego zatrudnienia wynosił ok. 7 miesięcy, ale wynika on przede wszystkim z czasu oczekiwania na podjęcie studiów drugiego stopnia. Z kolei wskaźnik bezrobocia zdefiniowany procentem czasu, w którym absolwent nie był zatrudniony w pierwszym roku po ukończeniu studiów, wynosi 3,24%. Uzyskane wyniki potwierdzają zadowalające osiąganie przez studentów założonych w programie studiów efektów uczenia się.

Studenci wykazują się osiągnięciami w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku architektura (przykładem mogą być nagrody i wyróżnienia w prestiżowych krajowych i międzynarodowych konkursach architektonicznych, np. Copenhagen Conference Hall, czy FINSA Award), co potwierdza osiąganie przez nich właściwych dla ocenianego kierunku kompetencji inżynierskich specyficznych dla działalności o charakterze twórczym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Obowiązujące w Uczelni zasady rekrutacji na studia na kierunek architektura należy uznać za przejrzyste, bezstronne i zapewniające równe szanse wszystkim kandydatom. Wymagania stawiane kandydatom na studia na ocenianym kierunku oraz kryteria w postępowaniu kwalifikacyjnym, a także zasady uznawania efektów uczenia się są ogólnie dostępne, kompletne i zrozumiałe, a także warunkują selektywny dobór kandydatów, których wiedza i umiejętności są na poziomie niezbędnym do uzyskania założonych efektów uczenia się.

Przyjęte warunki i procedury uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni, zapewniają możliwość identyfikacji osiągniętych efektów i ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom określonym w programie studiów na kierunku architektura prowadzonym w Uczelni.

Obowiązujące i stosowane w Uczelni zasady i metody weryfikacji osiągania założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, takie jak: kolokwia, egzaminy, sprawozdania, testy, projekty, prezentacje, wystawy i dyskusje - są prawidłowe. Metody te zapewniają bezstronność, przejrzystość i porównywalność ocen, umożliwiają równe traktowanie wszystkich studentów. W przypadku studentów z niepełnosprawnością metody weryfikacji są dostosowane do stopnia ich niepełnosprawności, ale poziom wymagań jest taki sam jak dla pozostałych studentów.

Prace etapowe oraz dyplomowe potwierdzają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Prace dyplomowe mają charakter rozwiązań postawionego problemu inżynierskiego, co jest właściwe dla studiów technicznych o profilu praktycznym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscypliny architektura i urbanistyka, do której został przypisany kierunek. Dorobek naukowy dotyczy m.in. zagadnień związanych z teorią i praktyką projektowania architektonicznego i urbanistyki, teorią architektury, metodyką dydaktyki w architekturze, Śląskiego dziedzictwa kulturowego. Dorobek ten odpowiada koncepcji kształcenia na kierunku oraz treściom programowym. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku architektura posiadają też dorobek naukowy w dyscyplinie inżynieria lądowa, geodezja i transport, a także dorobek artystyczny i naukowy w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Prace naukowe zamieszczane są w czasopiśmie polskich i zagranicznych. Prace artystyczne są prezentowane na wystawach indywidualnych oraz zbiorowych w Polsce i zagranicą. Nauczyciele

akademyści prowadzący zajęcia na kierunku posiadają doświadczenie zawodowe właściwe dla kierunku, np. prowadzą działalność architektoniczno-projektową w oparciu o uprawnienia architektoniczne, wykonują projekty budowlane nowych budynków, przebudów, projekty wnętrz itp. Doświadczenie to umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku posiadają aktualny i udokumentowany dorobek dydaktyczny. Dorobek ten związany jest z pracą na Politechnice w Gliwicach, w Wyższej Szkole Technologii Informatycznych w Katowicach, w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu i innych. Nauczyciele biorą udział w szkoleniach dydaktycznych. Są organizatorami warsztatów, seminariów i innych wydarzeń o charakterze edukacyjnym.

Liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku w stosunku do liczby studentów oraz struktura kwalifikacji nauczycieli zapewnia prawidłową realizację zajęć. Kadra prowadząca zajęcia na kierunku architektura składa się z 14 nauczycieli akademickich zatrudnionych na umowę o pracę, z czego 6 osób w pełnym wymiarze godzin, dla których Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu jest pierwszym miejscem pracy oraz 8 osób zatrudnionych na część etatu. Zatrudnieni pracownicy posiadają następujące stopnie naukowe: doktora habilitowanego – 1, doktora – 10, w tym 2 na stanowisku profesora uczelni; tytuł zawodowy magistra – 3. Czterech nauczycieli akademickich posiada uprawnienia architektoniczne i znaczący dorobek projektowy, a dwóch uprawnienia konstrukcyjno-budowlane, w tym jeden uprawnienia do kierowania i nadzorowania robót budowlanych w specjalności konstrukcyjno-budowlanej przy zabytkach nieruchomości. W zależności od ustalanych na bieżąco potrzeb, Uczelnia zatrudnia także pracowników w oparciu o umowy cywilno-prawne do prowadzenia przedmiotów z kontekstu projektowania.

Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa, zgodna z kompetencjami dydaktycznymi nauczycieli akademickich. Kryterium stosowanym w odniesieniu do obsady zajęć na kierunku jest zgodność dorobku naukowego i kompetencji merytorycznych nauczycieli prowadzących zajęcia z dyscyplinami, z którymi te zajęcia są powiązane. Wykłady, seminaria prowadzone są przez nauczycieli akademickich mających większy dorobek naukowy. Przedmioty o charakterze praktycznym prowadzą przede wszystkim nauczyciele z doświadczeniem zdobytym w pracy projektowej poza Uczelnią. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe nauczycieli umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Na ocenianym kierunku 76% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Nauczyciele akademicy zostali przeszkoleni w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wykorzystania stosownych programów i platform. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku architektura potrafią w pełni korzystać z technik informatycznych i przystosowali programy zajęć do ich realizacji w razie konieczności stosowania metod pracy zdalnej używając technik kształcenia na odległość. Kadra akademicka przeszła szkolenia pozwalające na efektywne wykorzystanie platformy MS Teams oraz platformy e-learningowej i systemu obsługi studenta w Uczelni. Realizacja zajęć jest na bieżąco kontrolowana przez Uczelnię.

Powierzanie zajęć dydaktycznych na kierunku odbywa się na podstawie analizy dorobku naukowego, zawodowego i dydaktycznego. Wymagane kwalifikacje nauczycieli akademickich, tryb ich zatrudniania i zwalniania określa Statut Uczelni. Skład i dobór kadry budowany jest świadomie z uwzględnieniem planów rozwoju kierunku, w drodze konkursów o wymaganiach skorelowanych z programem studiów.

Nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie, a tryb jej przeprowadzania określa Ustawa, Statut Uczelni i zarządzenia Rektora. W Instytucie Architektury ocenę dokonuje się zgodnie z procedurą P-IA-4.1-1 Ocena pracowników, na podstawie instrukcji nr I-IA-4.1-1-1. Istotnym elementem oceny dydaktycznego dorobku nauczyciela akademickiego jest ocena jakości prowadzonych przez niego zajęć dydaktycznych uwzględniająca wyniki anonimowych ankiet studentów oraz protokołów z hospitacji zajęć dydaktycznych.

Ważnym kryterium oceny jest aktywność projektowa i artystyczna oraz działalność organizacyjna na rzecz upowszechniania i popularyzacji dorobku oraz organizacji pracy. Oceną nauczycieli akademickich zajmuje się bezpośredni przełożony Dyrektor Instytutu, powołując zespół d.s. oceny na kierunku, któremu przewodniczy. Komisja raz na cztery lata ocenia asystentów magistrów, adiunktów doktorów i doktorów habilitowanych. Wyniki tych ocen są analizowane przez władze Uczelni i Instytutu. Wszystkie oceny przedkładane są do akceptacji Prorektorowi d.s. Organizacji. Ocenę Dyrektora Instytutu dokonują Prorektorzy. Następnie wnioski z ocen zweryfikowane i przedstawione ocenianemu są przechowywane w Instytucie. Wyniki ocen kadry prowadzącej kształcenie na kierunku służą doskonaleniu poszczególnych członków kadry. Opisuje to Instytutowa procedura P-IA4.1-1 „Ocena pracowników”.

Pracownicy Instytutu Architektury zachęceni są do realizacji działań o charakterze dydaktycznym, projektowym i artystycznym. Pracownicy uczestniczą w konkursach architektonicznych, wystawach, warsztatach, plenerach i festiwalach artystycznych, jak również są organizatorami ważnych wydarzeń artystycznych i dydaktycznych. Polityka wspomagania i motywowania do rozwoju kadry oraz podnoszenia stale jej kompetencji polega na zachęcaniu do publikacji oraz zdobywania stopni naukowych. Uczelnia realizuje kilka projektów współfinansowanych przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój realizowanych w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, w których uczestnikami są nauczyciele akademicy ANS w Raciborzu w tym kierunku architektura: POWR „Podnoszenie kompetencji w kierunku uniwersalności”; POWR „PWSZ uczelnią otwartą dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”; POWR „Zarządzanie i kompetencje filarami zintegrowanego programu rozwoju”; POWR „Zintegrowany Program PWSZ w Raciborzu” szkolenie w zakresie „wykorzystywanie pakietu wspomagającego informatyczne zarządzanie informacją w procesie dydaktycznym „digital illustration – techniki digital painting oraz vector art”. Uczelnia umożliwia pracownikom udział w organizowanych cyklicznie szkoleniach zwiększających świadomość pracy z osobami z niepełnosprawnością. Przed realizacją nagrań w Centrum Digitalizacji przeprowadzono szereg szkoleń dla wykładowców, mających na celu zapoznanie ich z możliwościami i sposobem pracy w studio, a także podwyższeniem ich świadomości w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Prowadzono także naukę języka migowego.

W Uczelni wypracowano zasady rozwiązywania i reagowania w sytuacjach konfliktowych, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa. Na kierunku architektura sytuacji takich nie zidentyfikowano, ale kwestie te reguluje Zarządzenie 20/2022. Zagwarantowane są warunki pracy wolne od wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz ustalono formy pomocy ofiarom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Przydział zajęć i obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele akademicy są przygotowani do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a realizacja zajęć jest na bieżąco kontrolowana przez Uczelnię.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele akademicy są oceniani przez studentów w zakresie spełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem oraz przez innych nauczycieli w formie hospitacji zajęć. Prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich oraz okresowe przeglądy kadry prowadzącej kształcenie. Wyniki tych ocen wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Uczelnia stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia dysponuje kilkoma budynkami: budynek główny A-B, budynek G oraz Dom Studenta. Budynek G, siedziba Instytutu Architektury, o powierzchni 1 518 m², przystosowany jest do prowadzenia zajęć ocenianego kierunku i tam też odbywa się większość zajęć dla kierunku architektura. W budynku znajdują się: pracownia rysunku i malarstwa, pracownia malarstwa, pracownia sztuki użytkowej i modelowania, pracownia budownictwa oraz pracownia grafiki, duża sala wykładowa oraz mniejsze sale dydaktyczne oraz pracownia komputerowa, wyposażona w 13 nowoczesnych stanowisk komputerowych. Sale wykładowe i seminaryjne wyposażone są w sprzęt audiowizualny. Pracownie mają na wyposażeniu niezbędny sprzęt p/poż. i sprzęt pierwszej pomocy medycznej. Warte podkreślenia jest fakt, iż studenci kierunku oraz dydaktycy mają możliwość korzystania z oddanego w czerwcu 2022 r. niezwykle nowoczesnego uczelnianego Centrum Digitalizacji, które znajduje się w budynku głównym Uczelni. Stwarza ono możliwości profesjonalnego tworzenia treści dydaktycznych

za pomocą najnowocześniejszych środków medialnych oraz zapisu działań twórczych i digitalizacji prac studenckich. Studio dysponuje: zestawem profesjonalnych kamer 4K, oświetleniem studyjnym, profesjonalnymi mikrofonami, prompterem, mikserami audio/video i powierzchni greenscreen do tzw. kluczowania materiału, czyli wycinania nagrywanego obiektu z zielonego tła i nakładania go na inny materiał graficzny. W wyposażenie studia wchodzi także wysokiej klasy sprzęt komputerowy o dużej wydajności, do montażu i obróbki materiału wideo. Celem utworzenia studia nagrań jest przygotowywanie przez kadrę dydaktyczną filmów do e-learningu z dostosowaniem dla osób z niepełnosprawnościami. Materiały dydaktyczne przedstawione są w nowoczesnej formie grafik, elementów 3D, rycin, obrazów, schematów, itp. Rejestracja filmów jest poprzedzona starannym zaplanowaniem przebiegu nagrania, zarówno dotyczącym treści, jak również jednostki czasu. Każdy film jest rejestrowany z asystą techniczną – pracownika Centrum Digitalizacji, który na bieżąco optymalizuje proces nagrania, udzielając fachowych porad i wskazówek. Każdy zrealizowany klip jest opatrzony tłumaczeniem na język migowy oraz napisami, a następnie jest umieszczony w bazie danych do pobrania przez studentów.

W ostatnich miesiącach Uczelnia przekazała do dyspozycji Instytutu Architektury dodatkowe 5 laptopów i głośników z bluetoothem oraz wyjściem USB umożliwiającymi korzystanie z elektronicznych zasobów bibliotecznych. W przypadku, gdy istnieje potrzeba prowadzenia kształcenia czy też kontaktu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zajęcia realizowane są przy wykorzystaniu platformy e-learningowej Microsoft Teams dostępnej dla każdego studenta i wykładowcy Uczelni. Akademia Nauk Stosowanych wyposażona jest w dwie sale dydaktyczne wyspecjalizowane w prowadzeniu zajęć w sposób hybrydowy z systemem kamer oraz mikrofonów Yealink. Uczelnia udostępnia usługę VMware Horizon dla studentów z Instytutu Architektury oraz Instytutu Techniki, dzięki czemu mają oni możliwość korzystania z wirtualnych pracowni z dostępem do specjalistycznego oprogramowania niezależnie od miejsca i urządzenia. Oprócz pracowni komputerowej w budynku G, znajduje się osiem pracowni komputerowych, w których umieszczono łącznie ponad 100 stanowisk. W pracowniach tych wykorzystano nowoczesne, bardzo rozbudowane oprogramowanie. Oprócz pracowni komputerowej w budynku głównej siedziby kierunku architektura w uczelni znajduje się osiem pracowni komputerowych, w których umieszczono łącznie ponad 100 stanowisk, które wykorzystywane są dla kierunku architektura. W pracowniach są dostępne m.in.: Microsoft Windows 10 Pro, pełny pakiet programów Microsoft Office, Adobe Reader, LibreOffice, OpenOffice, programy narzędziowe 7-zip, Notepad ++. Studenci i każdy odwiedzający ANS może też skorzystać z darmowej aplikacji „ToTuPoint” na telefonie z systemem Android lub iOS i słuchać komunikatów wewnątrz budynku.

Budynki Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu wyposażone są w instalacje sieci komputerowej wraz z szerokopasmowym dostępem do Internetu oraz instalacji sieci bezprzewodowej Wi-Fi. Na terenie wszystkich budynków istnieje otwarty dostęp do bezprzewodowego Wi-Fi Uczelni. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie pomieszczeń, pomoce dydaktyczne są sprawne, zgodne z przepisami BHP i umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Liczba i wielkość sal są dostosowane do liczby studentów i liczebności grup. Rozwinięty system sieci komputerowej pozwala na strumieniową transmisję obrazu i dźwięku na terenie całego kampusu i poza nim. Za ich funkcjonowanie i udostępnianie odpowiadają Dział Informatyki wraz z asystentami. Podstawowym zadaniem Działu Informatyki jest obsługa potrzeb sieciowych ANS, co obejmuje między innymi utrzymanie w ruchu sieci szkieletowej Uczelni, zarządzanie zasobami adresowymi IP i ich przydział, utrzymywanie uczelnianej

struktury serwerów DNS, zapewnienie bezpieczeństwa działania sieci w tym odporności na awarie losowe oraz wrogie działania. Całość sieci jest chroniona przy pomocy centralnego systemu firewall utrzymywanego przez Dział Informatyki. Sieć wyposażona jest w system zbierania danych o ruchu wykorzystywany w diagnostyce problemów i badaniu incydentów. Zapewniony jest dostęp do infrastruktury osób z niepełnosprawnościami, w tym z niepełnosprawnością ruchową (podjazdy, windy, schodolazy oraz toalety). Uczelnia zapewniła dostępność cyfrową dla osób ze specjalnymi potrzebami przez dostosowanie strony internetowej i aplikacji mobilnej dbając o ich funkcjonalność, kompatybilność, postrzegalność i zrozumiałość.

Biblioteka Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu jest nowoczesną biblioteką naukową, której strukturę tworzą: Wypożyczalnia, Czytelnia Ogólna, Ośrodek Informacji Naukowej oraz Sekcja Gromadzenia i Opracowania Zbiorów. Wszystkie pomieszczenia są komfortowe, zapewniają bardzo dobre warunki do korzystania ze zbiorów, również osobom z niepełnosprawnościami. Zasady korzystania z infrastruktury bibliotecznej są zgodne z przepisami BHP. Dzięki nowoczesnym narzędziom wyszukiwawczym biblioteka zapewnia dostęp do krajowych i światowych zasobów informacyjnych, udziela informacji naukowej oraz organizuje indywidualne szkolenia w zakresie pozyskiwania informacji. Przeprowadza obowiązkowe zajęcia z przysposobienia bibliotecznego dla studentów pierwszego roku w trybie nauczania na odległość. W bibliotece znajduje się ponad 58 tys. książek, bogaty zbiór dokumentów elektronicznych, dźwiękowych, filmów, map oraz czasopism z zakresu dyscyplin związanych z kształceniem na kierunkach prowadzonych przez Uczelnię. Na stronie internetowej biblioteki, studenci mogą skorzystać z elektronicznego formularza zamówienia na potrzebną im literaturę oraz usługi zdalnej komunikacji „zapytaj bibliotekarza”. Zasoby biblioteczne są niezwłocznie dostosowane i skorelowane z wymogami programu studiów. Brakujące pozycje są na bieżąco zamawiane do uczelnianej biblioteki. Biblioteka i czytelnia wyposażone są w aktualne piśmiennictwo w zakresie nauczanych dyscyplin, z dostępem do Internetu i Wirtualnej Biblioteki Nauki. Zasoby biblioteczne są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach. Czytelnia ogólna gromadzi podręczny księgozbiór biblioteki i udostępnia go w wolnym dostępie. Posiada najbogatszy w regionie zbiór czasopism polskich i zagranicznych – 290 tytułów, w tym 84 tytuły czasopism prenumerowanych na bieżąco. W czytelni udostępniane są również zbiory specjalne: filmy, dokumenty elektroniczne, dokumenty dźwiękowe, mapy. Istnieje możliwość bezpłatnego dostępu do bezprzewodowego Internetu podczas pracy przy użyciu komputerów osobistych. Dzięki systemowi bibliotecznemu PROLIB, pracę biblioteki objęto pełną automatyzacją wszystkich procesów bibliotecznych. Interfejs multiwyszukiwarki Integro spełnia także wymagania Web Content Accessibility Guidelines na poziomie AA, co daje możliwość powiększania czcionki i kontrastowania przeszukiwanej strony, w celu ułatwienia korzystania przez osoby słabowidzące. Biblioteka prowadzi współpracę międzybiblioteczną z wieloma bibliotekami. Literatura, której nie posiada, sprowadzana jest z innych bibliotek krajowych. Ośrodek Informacji Naukowej umożliwia zdalny dostęp VPN spoza sieci Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu do licencjonowanych zasobów informacyjnych. Ośrodek Informacji Naukowej dysponuje sześcioma stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu oraz licencjonowanych baz danych online: Ebsco, IBUK Libra, Infona, Legalis, Administracja, Academica, Springer Link, Science Direct, Wirtualna Biblioteka Nauki. W ramach porozumienia biblioteki ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix” im. Henryka Ruszczycy, mającego na celu wspieranie działań umożliwiających likwidowanie barier napotykanych przez osoby z niepełnosprawnością, w szczególności w zakresie dostępu do dóbr kultury oraz promowaniu czytelnictwa wśród osób niewidomych i słabowidzących, zostały udostępnione cyfrowe

książki mówione. Dodatkowo biblioteka nabyła kolekcję książek „Duże Litery” i audiobooki przeznaczone dla czytelników mających problem ze wzrokiem. Ponadto biblioteka uruchomiła dla studentów z niepełnosprawnością usługę adaptacji materiałów dydaktycznych, tj. wyspecjalizowaną usługę dostosowania treści dydaktycznych do formatów alternatywnych dla osób z niepełnosprawnością.

W Uczelni są prowadzone przeglądy infrastruktury. Ankietowej ocenie studentów jest poddawana m.in. specjalistyczna infrastruktura służąca kształceniu. W Uczelni obowiązuje procedura ankietyzacji prowadzona co najmniej raz w roku. Wypełniając ankiety, studenci dokonują oceny m.in. infrastruktury. Osoby odpowiedzialne za analizę zebranego materiału wpisują do raportów uwagi studentów. Następnie w ramach Instytutowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia i Uczelnianego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia analizuje się przedstawione przez studentów oceny i wprowadza działania mające na celu poprawę materialnych warunków studiowania. Spisywane jest też zapotrzebowanie nauczycieli akademickich na elementy wyposażenia sal oraz całych budynków i ich otoczenia, sporządzane są notatki, które przekazywane są władzom Uczelni. Władze korzystają z tych zapisów i na bieżąco prowadzone są działania doskonalące infrastrukturę oraz pozyskiwane są środki na ten cel. Przeglądy zasobów informacyjnych mają charakter systemowy. Za funkcjonowanie i udostępnianie systemu sieci komputerowej odpowiada Dział Informatyki wraz z asystentami. Do dyspozycji osób z niepełnosprawnościami pozostaje Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Z Pełnomocnikiem można ustalić potrzeby w zakresie sprzętu i materiałów dydaktycznych dostosowanych indywidualnie do stopnia niesprawności. Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami oraz pracownik Biura Obsługi Osób z Niepełnosprawnościami współpracują ze specjalistami Fundacji Instytutu Rozwoju Regionalnego z Krakowa i na bieżąco konsultują zagadnienia wsparcia osób z niepełnosprawnościami, w tym dostępności infrastruktury. W lutym 2023 roku został sporządzony raport z przeprowadzonego przez Fundację Instytutu Rozwoju Regionalnego badania dostępności Uczelni pod kątem potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zgodności z międzynarodowym standardem dostępności WCAG 2.1 oraz ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Wnioski z raportu posłużyły Uczelni do wprowadzenia działań doskonalących w zakresie dostępności. Osobom z niepełnosprawnościami ułatwiono w wyniku tych działań dostęp do biblioteki i jej zbiorów poprzez udogodnienia o charakterze komunikacyjnym - platforma dla wózków od strony frontowej Uczelni, winda. Zakupiono również specjalistyczne urządzenia – lupę elektroniczną Compact 5HD, powiększającą tekst lampkę biurkową, specjalistyczną klawiaturę komputerową EZ Eyes oraz klawiaturę Maltron 3D, mysz KidTrac, monitory dotykowe Dell P2418HT, urządzenie Czytak 4, skaner przenośny IriScan Book 5 i słuchawki nauszne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez

studentów efektów uczenia się, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Zapewniony jest dostęp do infrastruktury informatycznej i oprogramowania umożliwiającego interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia w systemie nauki z wykorzystaniem technik zdalnych.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi kierunek współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku. Przedstawiono liczne umowy o współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami. Ich zasięg obejmuje teren województwa śląskiego, sąsiednich województw, teren kraju i zagranicy. Jak wynika z dostarczonych materiałów są to głównie firmy projektowe architektoniczne i urbanistyczne. Nawiązano ścisłą współpracę ze Śląską Okręgową Izbą Architektów RP, Towarzystwem Urbanistów Polskich, Stowarzyszeniem Architektów RP, a także uczelniami krajowymi i zagranicznymi. Wzmacniana jest sukcesywnie współpraca między kierunkiem a przedsiębiorcami i instytucjami otoczenia biznesu, instytucjami publicznymi, administracją publiczną i samorządową, czy organizacjami pozarządowymi. W ramach współpracy z jednostkami administracji samorządowej, Urzędem Miasta Racibórz oraz Urzędem Marszałkowskim woj. śląskiego, podejmowane są tematy prac studenckich, związane z kształtowaniem przestrzeni publicznych miasta, gminy i powiatu. Na wniosek inwestorów i po dostarczeniu niezbędnych dokumentów realizowane są projekty przejściowe i dyplomowe dla otoczenia społeczno-gospodarczego. W trakcie realizacji projekt opiniowany jest także przez inwestorów. Większa część obron dyplomów odbywa się publicznie, gdzie studenci mają możliwość bezpośredniego zetknięcia się z opiniami społeczności lokalnej. Niektóre z dyplomów zostały zakwalifikowane do dalszego projektowania i realizacji. O jakości dyplomów świadczą liczne nagrody

zdobywane przez studentów architektury. Co roku Stowarzyszenie Architektów oddział Katowice, Śląska Okręgowa Izba Architektów wraz z Zarządkiem Województwa Śląskiego organizują Galę Architektury, na której przyznawane są nagrody za prace dyplomowe wykonane na śląskich uczelniach w kolejnych latach. Towarzystwo Urbanistów Polskich we współpracy ze Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów pod patronatem Marszałka Województwa Śląskiego również organizuje konkurs na najlepsze dyplomy związane z kształtowaniem przestrzeni publicznych, w których absolwenci kierunku zdobywają rokrocznie nagrody główne i wyróżnienia.

Uczelnia współpracuje z jednostkami samorządu (miasto Racibórz, Kędzierzyn-Koźle, Rudnik, Rybnik, Kuźnia Raciborska, lokalnymi gminami Pilchowice oraz fundacjami, Towarzystwem Miłośników Ziemi Raciborskiej, Zamkiem Piastowskim i Muzeum Ziemi Raciborskiej). W ramach współpracy m.in., z fundacją im St. Karłowskiego „Projekt Wiejski Juchowo”, prowadzone są warsztaty dla studentów oraz warsztaty prowadzone przez kadrę akademicką oraz członków Studenckiego Koła Naukowego dla uczniów szkół średnich w ramach projektu m.in. „Działaj lokalnie 2023”; „Architektura w służbie ekologii, nauka podstaw budownictwa organicznego”, wystawy prac studenckich pt. „Młoda Architektura dla Raciborza”. Liczne spotkania związane ze sztuką, nauką, promujące młode talenty artystyczne (uczniów i studentów) w formie wernisaży, wystaw indywidualnych i zbiorowych to efekt wieloletniej współpracy z Towarzystwem Miłośników Ziemi Raciborskiej. Na Zamku Piastowskim w Raciborzu i w Muzeum Ziemi Raciborskiej organizowane są obrony prac dyplomowych połączone z wystawą tych projektów.

Organizowane są również warsztaty poza granicami kraju (Sarajewo, Bośnia i Hercegowina, Darmstadt-Eberstadt, Niemcy). Pedagodzy oraz studenci współpracują w procesie dydaktycznym ze szkołami zawodowymi jak na przykład ZKZ 1 w Raciborzu, Technikum Budowlane w Wodzisławiu Śląskim i Rybniku, Liceum Sztuk Plastycznych ZSO1 w Raciborzu, ZSE w Wodzisławiu Śl. Istotnym elementem promocji kierunku jest ponad dziesięcioletnia współpraca w formie regularnych wizyt dydaktycznych oraz udział w corocznym Turnieju Budowlanym.

Z końcem 2023 roku studenci z koła naukowego ARCHITEKTON Instytutu Architektury ANS w Raciborzu zostali zaproszeni w imieniu Fundacji Pałac w Szelejewie do udziału w seminarium oraz warsztatach pt. *Impuls dla Pałacu w Szelejewie*.

W Instytucie Architektura działa Rada Konsultacyjna, która zrzesza przedsiębiorstwa budowlane i firmy projektowe (architektoniczne i konstrukcyjne), czynnie działające nie tylko na rynku województwa śląskiego, ale również firmy o zasięgu krajowym oraz międzynarodowym. Śląska Okręgowa Izba Architektów, Stowarzyszenie Architektów Polskich, Towarzystwo Urbanistów Polskich, Urząd Miasta, lokalne fundacje i stowarzyszenia oraz firmy związane z branżą znacząco udzieliły wsparcia przy opracowaniu nowej koncepcji kształcenia (w latach 2016-2022 działała Rada Programowa), a następnie wzięły aktywny udział w opiniowaniu nowego programu kształcenia w związku ze zmianą przepisów. Na wniosek otoczenia społeczno-gospodarczego rozszerzono program studiów o zagadnienia mykologii, ochrony drewna przed szkodnikami, kosztorysowanie i architekturę obiektów rolniczych z elementami zrównoważenia, a także zwiększono liczbę godzin z *fizyki budowli*.

Wiele zajęć realizowanych jest przez praktyków. Podczas tych zajęć studenci mogą zapoznać się z architekturą drewnianą, więźbami zabytkowymi, jak również procesem budowlanym.

W ramach obchodów Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego na Zamku Piastowskim w Raciborzu odbyła się raciborska konferencja dedykowana zabytkom „ZOBACZ-ZNAJ-ZACHOWAJ”. Partnerami w organizacji wydarzenia oprócz Zamku Piastowskiego było Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta Racibórz, Raciborskie Centrum Kultury, Muzeum w Raciborzu, Powiatowe Muzeum Ziemi Głubczyckiej, Stowarzyszenie Odra 1945, Liceum Plastyczne, Deutsche Gesellschaft für Photographie e.V., a także uczelnia, w tym kierunek architektura. Podczas konferencji można było usłyszeć wiele interesujących informacji na tematy dotyczące dziedzictwa kulturowego, wzbogacone prezentacjami multimedialnymi oraz zobaczyć wystawę fotografii wielkoformatowej „*Detal w architekturze – pomiędzy dokumentem a kreacją*”, członków Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON i uczniów raciborskiego „Plastyka”. W czasie trwania pandemii odbywały się kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym mailowo, telefonicznie, jak też zdalnie.

Przedstawiciele środowiska społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcy wyrażali zadowolenie z poziomu wiedzy studentów i absolwentów, ich wysokich kompetencji zawodowych i artystycznych. Wielu absolwentów jak wynika ze spotkania z otoczeniem społeczno-gospodarczym znajduje zatrudnienie w firmach, w których odbywali studenckie praktyki zawodowe.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia gromadzi i analizuje dane dotyczące działalności dydaktycznej m.in. informacje z rynku pracy, zadowolenie interesariuszy, ocenę zasobów naukowych, dydaktycznych. Dla zapewnienia wysokiego poziomu programu studiów i prawidłowej realizacji kształcenia na kierunku studiów czuwa Rada Konsultacyjna na spotkaniach której prowadzone są przeglądy współpracy, weryfikacja pracodawców i otoczenia społeczno-gospodarczego w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zakres i rodzaj współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Oceniając rodzaj, zakres i zasięg działalności tych instytucji należy stwierdzić, że ich dobór jest właściwy. Kierunek prowadzi od lat szeroką współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym regionu. Podpisano umowy ze znaczącymi pracownikami architektonicznymi, w których studenci mogą odbywać praktyki zawodowe i staże. Przedstawiciele Okręgowej Izby Architektów i SARP-u wraz z kadrą dydaktyczną kierunku (która w większości jest praktykami z uprawnieniami projektowymi) prowadzą ustawiczną dyskusję nad usprawnieniem procesu kształcenia. Uczelnia realizuje szereg projektów we współpracy z regionalnymi i zagranicznymi partnerami. Liczne konkursy umożliwiają studentom podniesienie kompetencji zawodowych, wykraczających poza program studiów, a jednocześnie stanowiących jego uzupełnienie. Współpraca ma charakter stały, systematyczny i przybiera różnorakie formy. Organizacja współpracy z otoczeniem zewnętrznym jest sformalizowana i skuteczna. Podlega weryfikacji. Dzięki współpracy ze wskazanym otoczeniem społeczno-gospodarczym studenci nabywają niezbędne umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy oraz kompetencje społeczne określone dla kierunku studiów, jednocześnie poznają specyfikę przyszłego zawodu charakterystyczną dla rynku

pracy. Prace przejściowe i dyplomowe, których tematy proponowane są przez otoczenie społeczno-gospodarcze, właściwie przygotowują studentów do wejścia na rynek pracy. Szczególnie ważny jest udział otoczenia społeczno-gospodarczego we wspólnej realizacji prac projektowych. Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, także w odniesieniu do programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia stwarza warunki dla umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia ma dla Uczelni znaczenie przy konstrukcji programu studiów i procesu kształcenia. Uczelnia oferuje kształcenie w języku angielskim na kierunku architektura. Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu posiada ofertę mobilności oraz wymiany międzynarodowej adresowaną do studentów i do kadry. Uchwała Senatu PWSZ nr 44/2022 dotyczy procedury organizacji współpracy międzynarodowej. W ramach programu Erasmus+, Uczelnia współpracuje z ośrodkami zagranicznymi znajdującymi się zarówno na terenie Unii Europejskiej, jak i poza jej granicami. W przypadku pracowników i studentów kierunku architektura najczęściej wybieranymi uczelniami są: Pamukkale University, Denizli, Turcja; International University of Sarajevo, Bośnia i Hercegowina. Studenci w ramach programu studiów muszą uzyskać zaliczenie z języka obcego – angielskiego lub niemieckiego. Warunkiem uczestnictwa w programach mobilności akademickiej jest przystąpienie do rozmowy kwalifikacyjnej prowadzonej w języku obcym, przedstawienie przez studenta ważnego certyfikatu potwierdzającego znajomość języka kraju, do którego mobilność jest planowana, w stopniu wystarczającym do podjęcia nauki. W przypadku osób nieposiadających ważnego certyfikatu, istnieje możliwość egzaminowania przez lektora Studium Językowego.

W roku akademickim 2019/2020 dwie studentki z kierunku architektura skorzystały z oferty edukacji realizowanej poza granicami w ramach Erasmus+. Trudna sytuacja pandemiczna uniemożliwiła wyjazdy i korzystanie z mobilności w ramach programu. W roku akademickim 2021/2022 wyjazdy wznowiono, ale skorzystali z nich jedynie nauczyciele akademicki realizując wyjazd STM do University of Sarajevo. Okres pandemii został wykorzystany na odbycie szeregu szkoleń online oraz wdrożenie inicjatywy Erasmus Without Paper. Zainstalowana została platforma Dashboard, dzięki której było możliwe podpisanie nowych umów oraz realizacja mobilności w ramach nowych programów wymiany akademickiej. Na stronie internetowej Uczelni znajdują się również informacje o programach Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Funkcję Instytutowego Koordynatora Erasmusu pełni Dyrektor Instytutu. Szczegółowe informacje dotyczące podpisanych, aktywnych umów oraz procedury organizowania wyjazdów dostępne są na stronie internetowej Uczelni w zakładce ERASMUS+ oraz w Biurze Programu Erasmus+. W trakcie obowiązkowych praktyk studenci mogą wybrać również instytucje zagraniczne lub międzynarodowe jako miejsce ich odbywania. Stale rozszerza się oferta

zagranicznych instytucji oraz programów, w tym zakresie Instytut Architektury współpracuje z zagranicznymi organizacjami pozarządowymi, działającymi w instytucjach kultury i promocji. Międzynarodową aktywność studentów oraz kadry akademickiej dokumentuje również udział w licznych konkursach i wystawach międzynarodowych, także poza granicami naszego kraju, np. w Hiszpanii i Portugalii. Studenci w kierunku mają możliwość wzięcia udziału w wykładach profesorów wizytujących Uczelnię. Co roku organizowane są warsztaty i plener w Juchowie z udziałem studentów z Niemiec. W obecnym roku akademickim w dniach 7-12 maja 2023 r. studenci ocenianego kierunku wzięli udział w wydarzeniu plenerowym - warsztaty budowy pieca w Eberstadt, Niemcy. Studenckie Koło Naukowe Fotografii Artystycznej FOTON skupiające studentów i absolwentów m.in. kierunku architektura aktywnie uczestniczy w organizacji wspólnych wystaw fotograficznych zarówno w kraju, jak i za granicą (Městský kulturní dům Petra Bezruče, vestibul Knihovny Petra Bezruče – Opava). Aktywność międzynarodowa zapisała się również aktywnym udziałem członków FOTON-u w kilkunastu edycjach Międzynarodowego Rybnickiego Festiwalu Fotografii, a także w Międzynarodowych Warsztatach Fotograficznych na Wyspie Norderney prowadzonych przez członków Deutsche Gesellschaft für Photographie e. v., Międzynarodowych Warsztatach Fotograficznych „Odcisk antropomorficzny” oraz Międzynarodowych Warsztatach Fotograficznych „Zamek inspiracją artystyczną” z udziałem uczniów szkół z Opawy i Raciborza udokumentowane publikacją w formie kalendarza prezentującego twórcze efekty warsztatów. W ostatnim czasie zorganizowane zostały również Międzynarodowe Warsztaty Artystyczne „Otwarty Ogród”. Najważniejsze wydarzenia i wszelką aktywność studentów architektury związanych ze Studenckim Kołem Naukowym Fotografii Artystycznej FOTON prezentuje strona w mediach społecznościowych Facebook – pod hasłem Edukacja Artystyczna PWSZ w Raciborzu.

Umieędzynarodowienie kształcenia podlega przeglądowi. W Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu działa Uczelniany Koordynator oraz Biuro Programu Erasmus+, których głównym zadaniem jest wspieranie mobilności studentów i pracowników. Ocenia on i monitoruje stopień umieędzynarodowienia. Wnioski z tych ocen służą doskonaleniu procesu umieędzynarodowienia. Biuro umożliwia nawiązywanie kontaktów z instytucjami zagranicznymi i poszerza ofertę wyjazdową dla studentów i pracowników. W Uczelni powołany został również Pełnomocnik Rektora ds. Wymiany Międzynarodowej, który ściśle współpracuje z Koordynatorem i Biurem Programu Erasmus+. W niewielkiej grupie studentów kierunku architektura przepływ informacji na temat form umieędzynarodowienia istnieje, ale jest on w dużej mierze nieformalny. **Rekomenduje się** systemowe zbieranie opinii na temat dostępności informacji o wymianie międzynarodowej i innych formach umieędzynarodowienia wśród studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umieędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, poprzez umożliwienie współpracy z akademickimi ośrodkami z zagranicy i uczestnictwo Uczelni w programach europejskich, tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega analizie i okresowym ocenom. Wyniki ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu oferuje zróżnicowane formy wsparcia dla studentów studiujących architekturę. Pomoc oferowana studentom na kierunku architektura przyjmuje różnorodne formy, obejmując nie tylko aspekty finansowe, lecz także wsparcie organizacyjne i merytoryczne. Uczelnia motywuje studentów do poszerzania kompetencji zawodowych, rozwijania się oraz skutecznego wejścia na rynek pracy czy dalszej edukacji, zapewniając stałe i kompleksowe wsparcie dostosowane do różnych grup studentów. Uczelnia skupia się szczególnie na rozwijaniu praktycznych kompetencji związanych z przyszłą karierą zawodową studentów.

Na Uczelni studenci kierunku architektura mają dostęp do różnorodnych form wsparcia podczas procesu nauki, które przygotowują ich do wykonywania przyszłego zawodu. Studenci otrzymują pomoc zarówno merytoryczną, organizacyjną, jak i dydaktyczną, włączając w to wsparcie dotyczące skutecznego wykorzystywania infrastruktury i oprogramowania stosowanego w procesie kształcenia, również przy użyciu metod i technik zdalnego nauczania. Studenci na pierwszych zajęciach są wprowadzani w plany, programy studiów oraz sylabusy poszczególnych przedmiotów. Na Uczelni za przebieg praktyk zawodowych odpowiedzialni są: sekcja praktyk studenckich, Dyrektor Instytutu Architektury oraz opiekuna praktyk, którego głównym zadaniem jest wsparcie organizacyjne związane z praktykami. Jednostka zapewnia studentom dostęp do miejsc, gdzie mogą odbywać praktyki studenckie. Studenci mają także opcję samodzielnego poszukiwania miejsc do realizacji praktyk.

Uczelnia zapewnia wsparcie opiekuna roku. Opiekun jest przypisywany na stałe do rozpoczętego cyklu.

Konsultacje z nauczycielami akademickimi odbywają się zarówno w tradycyjnej formie, jak i z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość. Harmonogram konsultacji jest dostępny na stronie internetowej Uczelni. Studenci po wcześniejszym skontaktowaniu się z prowadzącymi mogą ustalić inny termin konsultacji.

Uczelnia oferuje system motywacyjny dla najwybitniejszych studentów w formie stypendium Rektora. Student, który wykazał się wysoką średnią, wybitnymi osiągnięciami naukowymi, artystycznymi lub sportowymi w ciągu semestru studiów, może ubiegać się o wyżej wymienioną formę wsparcia. Co więcej, studenci, którzy osiągają istotne sukcesy w dziedzinie nauki, mogą skorzystać z możliwości ubiegania się o indywidualną organizację studiów. Uczelnia organizuje wraz z interesariuszami zewnętrznymi cykliczne konkursy, przykładami takiego działania są następujące akcje: konkurs o Nagrodę Rektora na zagospodarowanie terenów Kampusu studenckiego ANS w Raciborzu, czy

terenów kolei wąskotorowej w Nieborowicach gm. Pilchowice, Konkurs na projekt wnętrz „Domu Leśnika” w Juchowie Fundacja im. St. Karłowskiego.

Uczelnia aktywnie promuje różnorodne, dodatkowe formy zaangażowania studentów, umożliwiając rozwijanie się w ramach kół naukowych, w tym tych związanych z dziedziną architektury. Do powyższych inicjatyw należą: koło projektowania architektonicznego STUDIOARCH czy ARCHITEKTON. Architekton dzięki działaniom studentów i absolwentów Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu ma możliwość propagowania historii oraz ochrony dziedzictwa i tożsamości kulturowej. Osiąga się to poprzez zaangażowanie w organizację oraz uczestnictwo w projektach edukacyjnych, seminarium i warsztatach terenowych. W Jednostce działa Akademicki Związek Sportowy, który aktywnie wspiera i promuje aktywność w różnorodnych dziedzinach sportu. Studenci mogą uczestniczyć w treningach pięciu dyscyplin sportowych oraz brać udział w wydarzeniach, gdzie mają okazję reprezentować swoją Uczelnię. Studenci mogą korzystać z obiektów sportowo-rekreacyjnych takich jak: siłownia, sale sportowe, basen oraz stadion. Dostępna jest także możliwość rozwoju w kierunku kulturowo-artystycznym poprzez uczestnictwo w kole naukowym Fotografii Artystycznej FOTON czy wydarzeniach organizowanych dla studentów przez Uczelnię w porozumieniu z interesariuszami zewnętrznymi.

Na Uczelni funkcjonuje biuro doradcy zawodowego zajmującego się organizowaniem indywidualnych konsultacji dotyczących doradztwa zawodowego dla studentów, udzielaniem wsparcia w procesie tworzenia dokumentów aplikacyjnych studentów i absolwentów, a także prowadzeniem spotkań indywidualnych w zakresie założenia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych (BON) stanowi jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za koordynację i nadzór wsparcia osób z niepełnosprawnością. Oprócz BON funkcjonuje Centrum Wsparcia Psychologiczno-Edukacyjnego, którego zadaniem jest interdyscyplinarne wsparcie w zależności od potrzeb, tzn.: psycholog, pedagog, doradca zawodowy, logopeda, asystent dydaktyczny — nauczyciel akademicki, asystent wspierający — student lub absolwent, lektor języków obcych i tłumacz języka migowego. Sale dydaktyczne oraz biblioteka są wyposażone w sprzęt ułatwiający proces nauki dla osób z niepełnosprawnością. Dla studentów z niepełnosprawnością istnieje możliwość korzystania z indywidualnej organizacji studiów oraz wsparcia asystenta dydaktycznego. Po uzyskaniu zgody na indywidualną organizację studiów można dostosować warunki uczestnictwa w zajęciach, zmienić procedurę walidacji przedmiotów, uzyskać pomoc w zdobyciu materiałów dydaktycznych niezbędnych do nauki oraz ustalić indywidualne zasady korzystania z biblioteki. Uczelnia zapewnia specjalistyczny sprzęt komputerowy taki jak: lupę elektroniczną Compact 5HD, powiększającą tekst lampkę biurkową, specjalistyczną klawiaturę komputerową EZ Eyes oraz klawiaturę Maltron 3D, mysz KidTrac, monitory dotykowe Dell P2418HT, urządzenie Czytak 4, skaner przenośny IriScan Book 5 i słuchawki nauszne. Dodatkowo biblioteka pozyskała zbiór książek w formie „Duże Litery” oraz audiobooki specjalnie przeznaczone dla czytelników z trudnościami wzrokowymi. Co więcej, na Uczelni została wprowadzona specjalna polityka dostępności, mająca na celu stopniową integrację środowiska i usuwanie barier w obszarach funkcjonowania Uczelni.

Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu zapewnia studentom możliwość uczestnictwa w międzynarodowych wymianach. Studenci mają okazję wyjeżdżać na zagraniczne uczelnie w ramach programu Erasmus+. Ponadto Uczelnia podejmuje działania mające na celu umiędzynarodowienie, organizując inicjatywy, takie jak zagraniczne konferencje, warsztaty czy wykłady współpracując z państwami należącymi do Unii Europejskiej, ale także leżącymi poza jej granicami.

Studenci mają możliwość zgłaszania skarg, szczególnie w przypadku naruszenia ich praw i interesów, nieprawidłowego wykonania obowiązków przez pracowników Uczelni oraz w celu sygnalizowania konfliktów, które powstały w trakcie procesu uczenia się. Dyrektor Instytutu jest odpowiedzialny za przyjmowanie i prowadzenie rejestru skarg i wniosków. Informacje dotyczące skarg lub sytuacji konfliktowych mogą być przekazywane w dowolnej formie: pisemnej, ustnej lub elektronicznej.

W celu przeciwdziałania różnorodnym formom dyskryminacji na Uczelni funkcjonuje komisja antymobbingowa. Studenci przechodzą obowiązkowe szkolenie dotyczące postępowań uważanych za nieetyczne w procesie dydaktycznym poprowadzone przez prorektora do spraw studentów. Na Uczelni istnieje Kodeks Etyki. Informacje dotyczące powyższych dokumentów są dostępne na stronie internetowej.

Uczelnia wspiera Samorząd Studentów, udzielając mu wsparcia finansowego i infrastrukturalnego, aby umożliwić realizację działań i inicjatyw. Samorząd Studentów organizuje aktywności, które mają na celu rozwój Uczelni oraz sprzyjają integracji społeczności akademickiej. Samorząd jest zaangażowany w proces opiniowania programów studiów, uczestniczy w pracach komisji np. uczelnianego zespołu zapewnienia jakości kształcenia oraz reprezentuje swoje stanowisko w różnych organach kolegialnych na Uczelni. W sytuacjach trudnych studenci Akademii mają możliwość skorzystania z pomocy reprezentantów Samorządu.

Uczelnia oferuje studentom możliwość nieodpłatnej pomocy psychologicznej, w ramach działania Centrum Wsparcia Psychologiczno-Edukacyjnego. Konsultacja służy otrzymaniu doraźnego wsparcia, uzyskaniu porady specjalistycznej, uzyskaniu informacji na temat możliwych form pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej.

Uczelnia zapewnia świadczenia zgodnie z postanowieniami obowiązujących przepisów dotyczących szkolnictwa wyższego. Studenci mają możliwość składania wniosków o następujące świadczenia: stypendium Rektora dla wybitnych studentów, zapomogi, stypendium dla osób z niepełnosprawnością, stypendium socjalne, stypendium socjalne w zwiększonej wysokości oraz stypendium Ministra. Regulamin przyznawania tych świadczeń jest dostępny na stronie internetowej Uczelni w klarownej i zrozumiałej formie. W razie problemów, informacji oraz pomocy udziela pracownik sekcji stypendiów.

Studenci otrzymują wsparcie ze strony kadry administracyjnej poprzez pomoc w zakresie spraw formalnych od dziekanatu. Student ma możliwość załatwienia spraw osobiście, drogą mailową lub telefoniczną. Relacje między studentami, a pracownikami dziekanatu są korzystne, a ocena dotyczące ich pracy jest pozytywna. Godziny pracy zostały dostosowane do potrzeb studentów. Większość spraw administracyjnych jest rozwiązywana przy wykorzystaniu platformy wirtualnego dziekanatu.

W celu przeciwdziałania różnorodnym formom dyskryminacji na Uczelni funkcjonuje komisja antymobbingowa. Studenci przechodzą obowiązkowe szkolenie dotyczące postępowań uważanych za nieetyczne w procesie dydaktycznym. Ponadto przeprowadzone jest szkolenie z zakresu praw i obowiązków studenta oraz BHP.

Oceniany kierunek regularnie gromadzi opinie studentów i absolwentów dotyczące systemu wsparcia oraz funkcjonowania Uczelni, przeprowadzając badania ankietowe. Otrzymane opinie studentów są poddawane analizie i wykorzystywane w celu doskonalenia systemu wsparcia i ogólnej działalności Uczelni. Ze względu na wielkość kierunku i bardzo dobre stosunki pomiędzy kadrą akademicką a studentami, mają oni możliwość nieformalnego kontaktu z nauczycielami akademickimi, pracownikami administracji, Dyrektorem Instytutu, prorektorami, Rektorem, działem obsługi studenta

oraz Samorządem Studenckim. Pomimo bardzo dobrego kontaktu studentów z pracownikami administracyjnymi **rekomenduje się** stworzenie procedur ewaluacji jakości wsparcia działań administracyjnych ocenianego kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studenci otrzymują kompleksowe wsparcie w obszarze dydaktycznym, finansowym i naukowo-zawodowym, zarówno podczas procesu nauki, jak i w perspektywie przyszłej kariery zawodowej. Ważne jest, że to wsparcie jest regularnie świadczone i przyjmuje różnorodne formy. Jest dostosowane do różnych grup studentów, takich jak aktywnych naukowo, zaangażowanych społecznie, łączących studia z pracą zawodową, a także studentów z niepełnosprawnością, dla których zapewniona jest kompleksowa pomoc. Zarówno nauczyciele akademicy, jak i pracownicy administracyjni, służą swoją pomocą w procesie zdobywania efektów uczenia się. Prowadzone są systematyczne i sformalizowane przeglądy wspierania studentów w trakcie procesu uczenia się.

Uczelnia aktywnie wspiera finansowo i organizacyjnie samorząd oraz organizacje studenckie. Tworzy warunki sprzyjające aktywności studenckiej w samorządzie oraz motywuje studentów do uczestnictwa w nim.

Studenci są aktywnie zaangażowani w prace uczelnianego zespołu zapewnienia jakości kształcenia i uczestniczą w dyskusjach podejmowanych w ramach tego gremium. Wszystkie wymienione obszary są systematycznie monitorowane i dostosowane, a priorytetem jest ciągłe doskonalenie ich.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu zapewnia otwarty dostęp do aktualnej i kompleksowej informacji związanej z procesem kształcenia począwszy od informacji o rekrutacji na studia, realizacji procesu nauczania i uczenia się oraz przyznawanych kwalifikacjach, a skończywszy na informacji o możliwościach zatrudnienia absolwentów lub dalszego kształcenia. Informacje przedstawione są w sposób przejrzysty i zrozumiały dla różnych grup odbiorców, w szczególności dla kandydatów na studia oraz studentów. Strona dostępna jest w języku polskim oraz angielskim (w ograniczonym zakresie). Spełnione są potrzeby różnych grup odbiorców, w tym także osób z niepełnosprawnościami – wszystkie strony Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu zostały poddane w 2023 r. sprawdzeniu

przez ekspertów do spraw dostępności z Fundacji Instytutu Rozwoju Regionalnego. Po otrzymaniu raportu z badania zgodności z WCAG 2.1 oraz w wyniku bezpośrednich konsultacji zostały wdrożone niezbędne poprawki na stronie, która jest obecnie w pełni dostępna dla osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia uczestniczyła w programie "PWSZ uczelnią otwartą dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi". W trakcie trwania projektu kadra uczelni została przeszkolona w sprawie przygotowywania tekstów w przystępny sposób, zrozumiały dla ogółu odbiorców oraz specyficznych grup. Efektem tych działań było znaczące podniesienie dostępności cyfrowej stron internetowych Uczelni.

Udostępniona w Internecie informacja o studiach obejmuje ogólną koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, wymagane dokumenty, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się.

Strony internetowe zarówno Uczelni, jak i Instytutu Architektury, posiadają czytelne menu o przejrzystej strukturze. Najważniejsze informacje dla studentów zostały zebrane w sekcji „Studia” na stronie Uczelni oraz na stronie głównej Instytutu. W zakładce „Rekrutacja” znajdują się między innymi linki do następujących podstron: „Poznaj nasze kierunki studiów”, „Jak zostać studentem Akademii?”, „Proces rekrutacji”, „For International Students”. Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu prowadzi stronę dedykowaną kandydatom na studia, która zawiera aktualną i pełną ofertę prowadzonych przez Uczelnię programów studiów wraz z informacjami dotyczącymi wymagań rekrutacyjnych, wymaganych dokumentów, limitów i progów, opłat i konkursów, a także zasady dotyczące kandydatów, będących uczestnikami olimpiad i konkursów. Na stronach Uczelni dostępne są wzory podań, wniosków i innych dokumentów, a także akty prawne związane z dydaktyką, informacje o procesie dyplomowania oraz o sprawach socjalno-bytowych. Platforma eStudent umożliwia składanie elektronicznych wniosków o stypendium, dokumentów związanych z praktykami studenckimi oraz obsługą studenta (m.in. wniosek o indywidualną organizację studiów, wznowienie studiów, przeniesienia, egzaminy itp.).

Informacje dotyczące jakości kształcenia dostępne są na stronie głównej Uczelni w zakładce „Jakość kształcenia”, która zawiera Uczelnianą Księgę Jakości Kształcenia, dane kontaktowe z uczelnianym Zespołem Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz raporty z przeglądu systemu. Ponadto na stronie Instytutu Architektury dostępna jest Instytutowa Księga Jakości Kształcenia i skład Instytutowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Na stronie internetowej Uczelni zamieszczane są komunikaty dla kandydatów, studentów i pracowników. Publikowane są aktualności dotyczące m.in. nadchodzących spotkań oraz wydarzeń, konkursów, ofert pracy. Uczelniane i instytutowe media społecznościowe (m.in. serwisy Facebook, Instagram, YouTube, X) są dodatkowym kanałem kontaktu ze studentami oraz kandydatami na studia. Strona internetowa Uczelni przystosowana jest do korzystania na urządzeniach mobilnych.

Informacje, dotyczące metod oraz technik kształcenia na odległość, w trakcie pandemii COVID-19, pracownicy i studenci otrzymywali zarówno mailowo, jak i poprzez stronę internetową Uczelni. Informacje publikowane były w zakładce „Koronawirus”, dotyczącej bieżącego funkcjonowania Akademii. Studenci oraz pracownicy regularnie informowani byli o bieżącym sposobie prowadzenia zajęć czy najnowszych zarządzeniach Rektora. W trakcie trwania pandemii studenci i pracownicy mogli

liczyć na pomoc w rozwiązywaniu problemów technicznych – wsparcie ze strony pracowników Działu IT ANS.

Monitorowaniem informacji o Uczelni i studiach zajmuje się przede wszystkim Biuro Promocji we współpracy z władzami Instytutu i personelem administracyjnym. Biuro Promocji jest odpowiedzialne za treści publikowanych informacji, sposób ich przekazu, a także nadzoruje ich aktualność oraz rzetelność. Przedstawiciele samorządu studentów również mają wpływ na udostępniane komunikaty. Samorząd ANS prowadzi także działania informacyjne, przekazując wiele komunikatów poprzez swoje media społecznościowe.

W trakcie trwania rekrutacji, corocznie po ewentualnych uwagach kandydatów dokonywane są zmiany w SIR (System Internetowej Rekrutacji). Po zakończeniu rekrutacji odbywa się także spotkanie ze wszystkimi osobami zaangażowanymi w proces rekrutacji i dokonywane jest podsumowanie i wyciągane wnioski odnośnie ewentualnych problemów i koniecznych zmian, także w informacji dostępnej publicznie dla kandydatów na studia.

Na Uczelni nie jest jednak prowadzony ogólny monitoring zgodności informacji o studiach z potrzebami różnych grup odbiorców (w tym studentów i pracodawców), np. w zakresie oczekiwanej przez odbiorców szczegółowości informacji lub sposobu jej prezentacji. W związku z powyższym **rekomenduje się** wprowadzenie elementów monitoringu pozwalającego na uwzględnienie oceny zadowolenia z dostępu do informacji przez interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych, co na pewno przyczyni się do ulepszenia i uzupełnienia treści publikowanych komunikatów oraz usprawnienia sposobów komunikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku architektura oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zakres i jakość informacji o studiach, w szczególności zamieszczonych na stronie internetowej, jest na bieżąco aktualizowana i podlega ocenie wewnętrznej, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka jakości kształcenia w Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu jest zgodna ze strategią Uczelni, której jednym z celów strategicznych jest różnorodność oferty edukacyjnej i jej wysoki standard, a w szczególności stałe podnoszenie poziomu jakości kształcenia. Dbałość o właściwą realizację i wysoki poziom kształcenia na kierunku architektura zapewnia Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK), nad którym nadzór sprawuje Uczelniany Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia (UZZJK). Do obowiązków UZZJK należy podejmowanie czynności związanych z jakością, a szczególnie opracowanie i uaktualnianie narzędzi nadzoru i koordynowania prac związanych z planowaniem, weryfikacją, wdrażaniem i monitorowaniem, a także doskonaleniem WSZJK w Uczelni. W skład UZZJK wchodzi Prorektor do spraw organizacji, przedstawiciele instytutów oraz studentów, a także przedstawiciel pracowników nie będących nauczycielami akademickimi. Osobą odpowiedzialną za funkcjonowanie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w imieniu Rektora jest przewodniczący UZZJK. Podstawowym dokumentem regulującym działanie systemu jest Uczelniana Księga Jakości Kształcenia („Zasady Funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu, wydanie IV”). System tworzy ramy dla procedur sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkami studiów. Uczelniany system określa ramowe założenia i działania związane z jakością kształcenia w Uczelni. Do wdrożenia tych założeń i działań w instytutach powołano zespoły, które poza założeniami uczelnianymi uwzględniają własną specyfikę, wynikającą z kierunku kształcenia, wypracowując szczegółowe procedury i dokumenty. W Instytucie Architektury powołano Instytutowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia (IZZJK), którego członkami są między innymi przedstawiciele nauczycieli akademickich oraz studentów ocenianego kierunku. Zasadniczym celem i obowiązkiem zespołu jest dbałość o wysoki poziom jakości kształcenia w oparciu o wewnętrzny dokument Księga Jakości Kształcenia Instytutu Architektury. Wewnętrzne regulacje określają zgodność projektowanego lub modyfikowanego programu kształcenia dla kierunku architektura z obowiązującymi standardami kształcenia przygotowującego do zawodu architekta, jak również z misją i strategią rozwoju Uczelni, uchwalonymi przez Senat ANS w Raciborzu zasadami tworzenia i prowadzenia kierunków studiów, a także potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Aktem regulującym system jakości kształcenia w Uczelni, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności wyżej wymienionych osób i zespołów w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia, jest zarządzenie nr 18/2023 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu z dnia 23 marca 2023 roku. Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury (uchwała Senatu nr 42/2012 z dnia 16 lutego 2012 r. uszczegółowiona w Uczelnianej i Instytutowej Księdze Jakości Kształcenia). Należy zauważyć, że wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia funkcjonuje w oparciu o ww. uchwałę Senatu PWSZ w Raciborzu z 2012 r., a więc uchwaloną jeszcze przed wprowadzeniem obecnie obowiązującej ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W efekcie wspomniana uchwała nie uwzględnia w pełni obowiązujących aktualnie wymagań i zawiera odwołania do terminów, które już nie obowiązują, np. Krajowe Ramy Kwalifikacji. W związku z tym **rekomenduje się** dostosowanie zapisów wewnętrznych aktów prawnych do obowiązujących przepisów.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i jasno określone kryteria kwalifikacji kandydatów przyjęte w Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu. Szczegółowe zasady i warunki rekrutacji, podlegające corocznie pewnym zmianom, określa aktualna uchwała Senatu w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia (uchwała nr 24/2022 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu z dnia 26 maja 2022 roku w sprawie warunków i trybu przyjęć na studia oraz zakresu egzaminu wstępnego na studia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu w roku akademickim 2023/2024).

Skuteczność funkcjonowania WSZJK podlega nadzorowi oraz kontroli poprzez przeprowadzanie ocen wewnętrznych. Wewnętrzne oceny odbywają się corocznie zgodnie z harmonogramem opracowanym przez przewodniczącego UZZJK. Dopuszcza się – w zależności od potrzeb – przeprowadzanie ocen związanych z realizacją poszczególnych procesów. Tryb przeprowadzania ocen wewnętrznych jest określony w procedurze nr P-7.3-1 Ocena wewnętrzna. Przeglądy WSZJK dokonywane są w okresach rocznych – każdorazowo za miniony rok akademicki, nie później niż 3 miesiące od jego zakończenia. Dane do przeglądu przygotowują członkowie Uczelnianego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia będący pracownikami instytutów. W przeglądzie uwzględniane są wyniki ocen wewnętrznych i zewnętrznych, a także wyniki ankietyzacji studentów i hospitacji, zidentyfikowane niezgodności, podjęte działania korygujące i zapobiegawcze, wykonywanie zadań, które wynikają z wniosków z poprzednich przeglądów i audytów, zmiany, które mają wpływać na funkcjonowanie systemu, ocena zasobów pod kątem zadań ustalonych w zakresie systemu, wnioski kadry.

Ocena procesu kształcenia oraz uzyskiwanych efektów uczenia się prowadzona jest na trzech poziomach. Na najniższym poziomie dokonują jej osoby prowadzące zajęcia i osoby odpowiedzialne za przedmioty. Efekty uczenia się są weryfikowane różnymi metodami zaliczania, przewidzianymi w programie każdego z realizowanych przedmiotów. Stosowane są wszystkie tradycyjne metody weryfikacji efektów uczenia się, w tym: egzaminy, kolokwia, testy, quizy, zadania, projekty, sprawozdania, raporty. Dyrektor Instytutu nadzoruje realizację i doskonalenie procesu kształcenia przez podległych mu pracowników w zakresie osiąganym efektów uczenia się i ich zgodności z zakładanymi efektami kształcenia, a także zgodność tematów projektów inżynierskich z kierunkowymi efektami uczenia się. Dyrektor Instytutu przekazuje również propozycje zmian w programie studiów do Instytutowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Ostatni poziom oceny procesu kształcenia stanowi Instytutowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia, który dokonuje oceny osiągniętych efektów uczenia się oraz formułuje wnioski doskonalące programy studiów wszystkich prowadzonych przez Instytut kierunków studiów we wszystkich formach i rodzajach kształcenia, uwzględniając: wnioski prowadzącego przedmiot, weryfikację zgodności oczekiwań wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy Instytutu z programami studiów, informacje płynące z monitorowania karier zawodowych absolwentów jednostki (ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych ELA), informacje płynące z opinii samorządu studenckiego, weryfikację projektów inżynierskich.

Analiza jakości i efektywności kształcenia dokonywana jest m.in. na podstawie wyników egzaminów i zaliczeń, egzaminów zewnętrznych na uprawnienia, informacji płynących z otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym badań rynku pracy, karier absolwentów, potrzeb kandydatów oraz opinii studentów i pracowników. W przypadku studentów dane pozyskiwane są z ankiet oraz opinii samorządu studenckiego, pracownicy natomiast mogą zgłaszać wnioski do bezpośrednich przełożonych lub do Instytutowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Opinie i uwagi

pochodzące od interesariuszy zewnętrznych uzyskiwane są głównie poprzez kontakty bezpośrednie oraz w ramach Rady Konsultacyjnej (wcześniej Rady Programowej) działającej przy Instytucie Architektury i zrzeszającej przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym przedstawicieli stowarzyszeń zawodowych (np. Śląska Izba Architektów RP, SARP, Towarzystwo Urbanistów Polskich o/śląski). Przykładem uwzględnienia uwag interesariuszy zewnętrznych są zmiany w treściach kształcenia w module zajęć *detal architektoniczny* – zgodnie z sugestiami Śląskiej Okręgowej Izby Architektów IARP po przeprowadzonych egzaminach na uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej. Przykładem uwzględnienia uwag zgłoszonych przez nauczycieli akademickich jest zwiększenie liczby godzin z modułu zajęć *fizyka budowli* (wykład z 15 h do 30 h).

Jednym z elementów monitorowania programu studiów oraz osiągania zakładanych efektów uczenia się na kierunku architektura jest proces ankietyzowania i hospitowania zajęć dydaktycznych. Ocena prowadzących zajęcia odbywa się co najmniej raz w roku akademickim na podstawie anonimowej ankiety. Ankiety przeprowadzane w formie elektronicznej. W przypadkach innych, np. nieetycznego zachowania nauczyciela, ankietę przeprowadza się na wniosek Rektora. Ankieta jest standardowa i obowiązuje w całej Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu. Dyrektor Instytutu jest zobowiązany do uwzględnienia wniosków z ankiety oceny prowadzącego zajęcia oraz z hospitacji w okresowej ocenie pracownika, przy obsadzie zajęć dydaktycznych oraz w polityce awansowej. Pracownik jest hospitowany przynajmniej dwa razy w okresie objętym oceną pracownika (jeśli wyniki jego okresowej oceny oraz hospitacji były pozytywne). Jeżeli wynik oceny był negatywny hospitacje są przeprowadzane co najmniej raz w roku. Przykładem zmian w programie studiów wynikającym z uwag zgłoszonych przez studentów w ramach ankiet były zmiany treści programowych w przedmiocie *techniki komputerowe*.

Program studiów na kierunku architektura realizowany jest w aktualnej formie od bieżącego roku akademickiego (2023/24). Wprowadzone zmiany wynikały przede wszystkim z uwag ze strony interesariuszy zewnętrznych odnośnie uwzględnienia zagadnień projektowania ruralistycznego, w tym zagadnień z zakresu budownictwa naturalnego i budownictwa wiejskiego w warunkach zrównoważonej produkcji rolnej i polegały na wprowadzeniu nowych przedmiotów obieralnych, np. *projektowanie specjalistyczne – projekt wybieralny (architektura obiektów rolniczych z elementami zrównoważenia)*. Zmiany programu obejmowały ponadto przesunięcie wybranych modułów/przedmiotów z grupy przedmiotów obieralnych do obowiązkowych, np. *projektowanie urbanistyczne*, co wynikało z analizy przeprowadzonej przez Instytutowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Program studiów na kierunku architektura podlega ciągłemu monitorowaniu, oceniane są efekty uczenia się oraz uwzględniane wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, weryfikowana jest aktualność treści programowych oraz skuteczność metod kształcenia oraz metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się, w tym metody kształcenia i metod weryfikacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trakcie pandemii. Jednostka zapewniła wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie prowadzenia zajęć zdalnych oraz uczestniczenia w takich zajęciach. Nadzór dotyczy także praktyk zawodowych i ma formę hospitacji oraz zbierania opinii studentów o odbytej praktyce (uwagi, spostrzeżenia, przydatność praktyk, proponowane zmiany, zalety i wady sposobu odbywania praktyki zawodowej), która stanowi część sprawozdania z praktyk. Nadzór nad wynikami nauczania i stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odbywa się m.in. poprzez analizę wyników sesji egzaminacyjnych oraz monitoring

losów zawodowych absolwentów (ELA). Informacje pozyskiwane przez władze Instytutu Architektury na temat oceny kwalifikacji absolwentów z perspektywy rynku pracy w trakcie spotkań z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego stanowią ważny element analiz prowadzących do modyfikacji programów studiów, w tym ocenianego kierunku. Aktualnie na kierunku architektura nie przeprowadza się ankiet wśród absolwentów, pomimo że stanowią one element Instytutowej Księgi Jakości Kształcenia. W związku z tym **rekomenduje się** powrót do przeprowadzania badań ankietowych absolwentów kierunku architektura i uwzględnianie wyników tych ankiet w doskonaleniu programu studiów.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji pochodzących od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, także w warunkach ich nieobecności na Uczelni spowodowanej czasowym ograniczeniem jej funkcjonowania. Jednostka posiada dokumentację potwierdzającą takie działania, w tym sprawozdania ze zrealizowanych zajęć zdalnych, które opracowywali i przesyłali wszyscy nauczyciele akademicki. Władze Instytutu są także w stałym kontakcie z przedstawicielami samorządu studenckiego, który aktywnie pośredniczy w bieżącym zbieraniu informacji zwrotnych od studentów, w tym w odniesieniu do problemów związanych z nauczaniem zdalnym w okresie pandemii. Przeprowadzana analiza obejmuje kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się, np. prace etapowe i dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, a także informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów.

Nadzór nad jakością kształcenia w przypadku procesu dyplomowania obejmuje wybór opiekunów i recenzentów prac dyplomowych, a także spełnienie przez prace dyplomowe wymagań określonych w Księdze Jakości Kształcenia. Podstawowe zasady realizacji procesu dyplomowania w ANS w Raciborzu zawarto w procedurze ogólnouczelnianej nr P-5.7-1 *Proces dyplomowania*. Szczegółowe ustalenia odnośnie procesu dyplomowania wynikające ze specyfiki kierunku architektura zawarte są w procedurze P-IA-5.7-1. Charakter egzaminu dyplomowego na kierunku architektura określony jest w procedurze P-IA-5.7-3. Instytutowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia po każdym roku akademickim ocenia pięć losowo wybranych projektów inżynierskich z każdego kierunku studiów. Prace oceniane są pod kątem zgodności tematu, celów i struktury z efektami uczenia się ustalonymi dla kierunku. Prace dyplomowe sprawdzone w ramach wizytacji spełniają kryteria stawiane pracom inżynierskim, recenzje prac są miarodajne i merytoryczne. Potwierdza to w praktyce poprawne funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia także w odniesieniu do procesu dyplomowania.

W działaniach związanych z doskonaleniem jakości kształcenia, w tym programów studiów, na kierunku uwzględniane są wyniki i zalecenia zewnętrznych ocen jakości kształcenia przeprowadzanych przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu są stosowane formalne zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość są uwzględnione w projektowaniu programu studiów.

Prowadzona jest systematyczna ocena programu studiów na kierunku architektura, oparta między innymi o wyniki analizy dostępnych danych i informacji uzyskanych od interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Wdrożono odpowiednie narzędzia i mechanizmy, które umożliwiają identyfikowanie słabych stron procesu kształcenia oraz podejmowanie działań doskonalących. W ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia podejmowane są udokumentowane działania doskonalące proces kształcenia. Opracowane zostały i działają procedury służące monitorowaniu realizacji i doskonalenia procesu kształcenia, a interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni są zaangażowani w ten proces. Jakość kształcenia na kierunku podlega również zewnętrznym ocenom, które przekładają się na doskonalenie programu studiów i procedur związanych z procesem kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia
